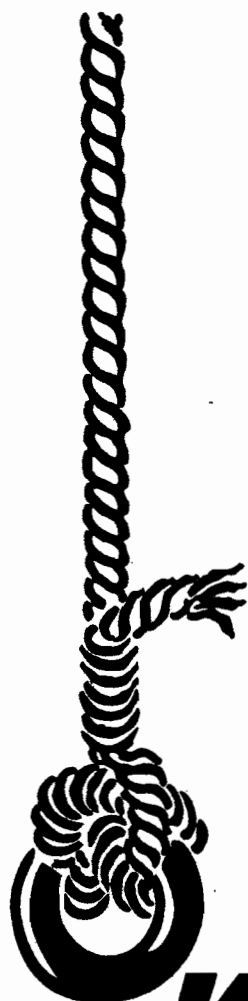
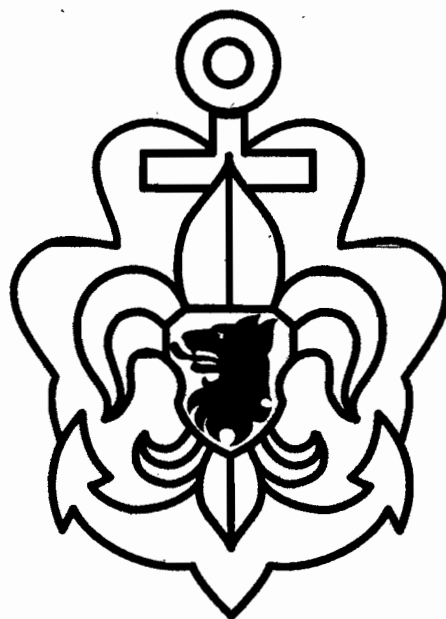

**Z
zpravodaj
vodních
skautů
a skautek**

**KAPITÁNSKÁ
POŠTA**

HKVS
2002/2003
r o č n í k

6

Kapitánská pošta

Obsah	strana
Můj milý deníčku	1
Thinking day	1
President Václav Havel skončil v úřadě.....	2
NOVÁ SKAUTSKÁ PRAXE GARYHO SNYDERA	2
Kruhy na vodě	3
Skautská vánoční sbírka	4
Kazeta Navigamus 2000	4
Ttrimarathon SOB CUP 2003	5
Potápění pro mírně pokročilé, aneb vyrobte si hloubkoměr	6-7
Amerika, aneb úrivky z cestovního deníku	8-10
Zimní přechod Brd v jubilejním ročníku	11
HISTORIE SLANEČKŮ – PVS KOLÍN – III. díl	12-14
Za čistou Mimoň a řeku Ploučnici	14
GUADALCANAL 12.....	15
Tabulka hodností námořních důstojníků	16
Z archivů ČLK, LK, LŠ – Psychologie krizových situací	17-19
VYUŽIJE NĚKDO NABÍDKU?	19
Sluneční soustavou krok za krokem	20-21
Navrhované úpravy stávajících stanov SHP	22
Schéma Velká rada SHP	23
XII. ročník odemykání Doubravy	23
Vlajková etiketa II	24-26
Zápis ze zasedání HKVS 16.1.2003	26
SRAZ KVS, duben 2003 - Pardubice - Rybitví	27
Seznam skautských akcí	28

Proč bychom se měli smířit s oklikami? Jednoduše postavíme most mezi námi a ostatními, abychom měli k sobě blíž, abychom mohli dál rozvíjet stará přátelství a navazovat nová. Mít dobré přátele znamená víc než mít celé království.

Můj milý deníčku,

dnes ráno jsem usedla k počítači a začala pročitat poštu, ve které mi přišla i prosba z redakce Skautingu. Prý se máme, já a pár dalších sestřiček, vyjádřit k diskriminaci žen v Junáku. Nejprve jsem se zarazila. Začala jsem přemýšlet, co s tím. Nakonec jsem se musela, chtě, nechtě, začít usmívat.

Co jsem měla odpovědět? Proč bych se měla cítit být diskriminována? To, proč jsem tady, dělám a dělat můžu. Tedy pracovat s dětmi, hrát si s nimi a učit je. Když jim mám co říct, poslouchají. Pokud ne, dají mi to najevo. Ale to mně – ženě, i kterémukoliv činovníku – muži. Jistě, jsou tu rozdíly vyplývající i v běžném životě z přirozených rozdílů mezi oběma pohlavími.

Když se rozhodneme s některými ze spřátelených kapitánů a kapitánek, vůdců a vůdkyň pro nějakou další skautskou aktivitu (kurz, závod, knížku,...), ať pro mladší – žabičky včata, skauty, skautky, tak pro starší – rovery, rangers a dospělé činovníky, nevšimla jsem si, že bych měla menší právo se vyjádřit k jejímu obsahu a problémům okolo. Nebo dokonce, že bych měla méně úkolů!

A nabídek na přijetí funkcí na různých stupních hierarchie vodních skautů i celého Junáka mi přichází, že by to stačilo pro tři Raduš. Nějak mám pocit, že prostě fungujeme dohromady. Sestřičky i bráškové.

Tak, kde hledat tu diskriminaci? Když mi podrží modrý gentleman dveře? Nebo když mi pomůže na Srazu s taškou od auta? Tak tohle mi tedy nevadí, jenom buďte pořád tak milí! Zaplať Pán Bůh, nejsme v Americe. Pravda, ráda bych za projev diskriminace, a tudíž za odsouzeníhodný čin, považovala, že vinou některého pána (pánů) skončím oblečená v řece. Objektivně ale musím zkonstatovat, že je to většinou jako odplata za projímadlo v kávě, „ztracené“ kanady, nebo tak něco.

Dost úvah, shrnu to. Vy, chlapi, víte, že ten batoh unese, že tu šlajnsu sjedeme a lodě na vlek navážeme. Jsme prostě sestry kapitáni. Ale vůbec se neurazíme, když pro Vás zůstaneme sestrami kapitány. Buďte stále našimi galantními a hodnými bratry, které potřebujeme a kteří naopak potřebují nás. Ke dni sesterství nám určitě popřejte a pošlete i nějaké to přáníčko. Bude nás to určitě těšit.

Potom můžeme společně rozjímat o všech těch filozofických tématech a problémech, o kterých se hovoří v souvislosti s 22. únorem. Bude to nadlouho poslední šance si v klidu sednout a přemýšlet. Jaro se blíží a s ním i splouvání řek, jachetní soutěže, příprava táborů, atd., atd. Prostě budeme zase všichni společně pracovat.

Raduš

Thinking day – 22. 2. 2003

Každý rok si všichni skauti 22. února připomínají narozeniny zakladatele skautingu, lorda Roberta Baden-Powela a skautky celého světa narozeniny jeho manželky, lady Olave Baden-Powelové.

U nás je tento den slaven jako Den sesterství od roku 1926. Často je ale překládán jako Den přemýšlení a rozjímání.

Tím je nepřímým dáno, že je tento den pro nás dnem sesterství i bratrství. Neoslavujeme jen, ale i zpytujeme svoje svědomí, jak plníme skautský zákon, heslo i slib, jak se chováme mezi sebou a vůči všem lidem dobré vůle.

Jsme tolerantní a pomáháme starým lidem či tělesně postiženým? V tomto shledáváme pojem lidskosti. Ve vzájemném pochopení problémů těch druhých hledáme dobro, které nám dnes často chybí.

Hlásíme se k životu v pravdě a lásce? Musíme pochopit, že smysl našeho bytí je v hodnotách vzájemné tolerance a lidskosti. Buďme proto vzorem pro všechny lidi jak zlepšit naše vztahy. Chceme žít a žijme dle skautských pravidel, dle životního stylu v pravdě a lásce.

Znamená to, že tím přispějeme trochu ke konečnému porozumění mezi národy a věrme, že naše snaha nebude marná. Buďme proto národem vzdělaným, mírumilovným demokratickým a tedy i pokrokovým.

Opět jsem rozjímal o sesterství, o bratrství a o lidskosti a nad vším se zamýšlel. Přečtěte si tyto řádky znovu a zamyslete se také. To vám všem vzkazují k letošnímu Dni rozjímání – Thinking day.

Váš Jack

President Václav Havel skončil v úřadě

Václav Havel byl skautem s přezdívkou Chrobák. 13 let konal funkci presidenta Československé a od roku 1993 České republiky. Zatím si nemůžeme vybrat následovníka. Není to jednoduché, protože Václav Havel byl osobností, která náš stát a národ dovedla do demokratického světa bez velkých zvrátů. Tento klidný přechod oceňuje celý svět. Byli jsme jako skauti často u našeho presidenta a doufejme, že obdobné vztahy budou i nadále.

Jack

NOVÁ SKAUTSKÁ PRAXE GARYHO SNYDERA

(Gary Snyder: Místo v prostoru. Vydala společně nakladatelství Maťa a Dharmagaia v roce 2002.)

Kdykoliv se potkám s Bobo Šantorou, musíme se v rozhovoru aspoň zmínit o Garym Snyderovi. Říkáme si, kterou jeho knihu jsme četli, nebo že se nečekaně objevil v Praze. Kdybych Bobo Šantoru potkal teď, líčil bych mu nadšeně zážitek z nedávno vydané Snyderovi knížky „Místo v prostoru“, která je vlastně pokračováním předchozího titulu Praxe divočiny. Praxe, to nám, skautům, něco říká: Skautská praxe je název možná nejnámější příručky a současně i souhrnné pojmenování pro nejvlastnější naši činnost. Básník Gary Snyder na rozdíl od některých jiných členů hnutí beat generation skautem nebyl, ale jeho názory i praktický styl života jsou našim myšlenkám velmi blízké. Patřil k sanfranciským básníkům, vystudoval vysokou školu, pracoval jako dřevorubec, strávil několik roků v japonském klášteře a teď už přes třicet let žije s rodinou na osamělé usedlosti v kalifornských horách a zároveň píše, přednáší na univerzitě a všude tam, kam je pro svoje originální názory pozván. Snyderova jedinečnost spočívá v tom, že ostatním navrhuje věci, které sám vyzkoušel, že horuje pro způsob života, který se svými blízkými praktikuje, a že ukazuje, jak lze i na začátku 21. století vzdorovat diktátu konzumní společnosti. Od jisté doby jí říkám společnost přebytku a trvám na tom, že právě naše republika si jí užívá naprosto nezřízeně. A tak, přestože nebydlíme na samotě Kitkitdizze v povodí řeky Yuba v pohoří Sierra Nevada, přestože nemusíme řešit etický problém těch, kteří ukradli zemi jejím původním obyvatelům, a přestože se do starých pověstí českých nehodí postava starého šejdiře, nezničitelného Kojota, přesto všechno se hlavní Snyderovy myšlenky hodí i pro situaci ve středu Evropy. Snyder ukazuje, že lze „znovuobjevovat“, „znovuosídlovat“, znovu najít přímý vztah k místu, v němž žijeme (k obci, čtvrti, ulici), že lze znovu vybudovat sousedskou komunitu z lidí, kteří se už přestali scházet, protože televize vysílá na čtyřech kanálech dvacet čtyři hodin denně. Přečtěte si novou skautskou praxi Garyho Snydera (několik textů už česky vyšlo v knize Staré cesty a dva byly publikovány časopisecky) a nechte se jí inspirovat. Jako závědek několik odstavců z kapitoly nazvané Prodírání se:

„Ze stezky se nedalo dostat jinak, než se vnořit po hlavě do lesa: dolů na všechny čtyři na křupavou výstelku nedvědicových listů a prodírat se mezi kmeny. Správnou výstrojí prodírajícího se jsou kožené pracovní rukavice, dobře sedící klobouk, džínová pracovní bunda s dlouhými rukávy a staré podšíváné kalhoty. Stále podél hřebene a pak dolů křovisky po příkrém svahu, kloužete sněhem po bříše a po listí jako vydra – pěkně si tím procvičíte svaly. A vidíte pahýly vykácených stromů obklopené hustým porostem nedvědice, ještě pevné smolné větve starých předrostlíků, vztyčené šišky, zarostlé cesty po tahání stromů, více než metrové dolní konce zanechaných klád, propletence starých větví a haluzí a pravidelně se opakující exempláře medvědího trusu. Takto jsme se, s obličejí ve sněhu, dostali na první z mnoha medvědích stezek.

Posléze jsme uslyšeli volání jednoho z nás, abychom se drželi zpátky: „Doupný strom!“ A opravdu, ve staré rozložené borovici byla dutina, která se otevřela, když strom hořel. I podle rozškrábané kůry to bylo jednoznačně doupě černého medvěda. Když chcete jít tam, kam chodí medvědi, vysoká, mývalové, lišky – a všichni další naši sousedi – musíte být ochotni se prodírat.

...Možná, že jak kolem nás ubývá velkých otevřených prostranství, potřebujeme objevovat kouzelné detaily houštin a tamní pavoučky, hady, klíšťata, hnědé ptáčky, ještěrky, lesní hlodavce, houby a úponky škumpy jedovaté. Tenhle svět hromádek trusu a nepatrných cestiček není pro každého. Ale těm, co mají odvahu, bych řekl: „Sežeňte si nějaké rukavice, bundu a klobouk a vyražte objevovat Kalifornii.“

Také vy vyražte objevovat – zde si každý dosadte své vlastní místo v prostoru – mně Snyderův popis nejvíc evokuje Černé lesy mezi Číchovem, Brtnicí a Kněžicemi.

Ježek

Kruhy na vodě – VI.

Kruh na vodě v únoru, měsíci, který „moří“ jak tvrdili naši dávní předkové ve vědomí vrcholu zimy, je snad ještě vzácnější, než v lednu. Přece jej lze ale zahlédnout. To pečlivá ruka rybáře hospodáře udržuje aspoň kus hladiny otevřené, aby rybí společenstvo bdící v hloubce pod ledem nestrádalo a nedusilo se.

I nám se časem zdá, že nás dusí mrazivost vztahů, že je kolem nás tma. Pak ještě s větší nadějí vzhlížíme ke každému světlému bodu a ke každé sebemenší příležitosti, kdy se lze „vydýchat“. Je dobře, že pečlivý rybníční hospodář nelituje námahy a tupí denně ostří své mohutné sekery, aby osekával a prosekával narůstající led. Je dobře, že kolem nás jsou lidé, kteří totéž dokážou v životě. Tady, nad prosekanou dírou v ledě na ně myslím a v duchu děkuji.

Voda odpověděla. Mírné čerění proběhlo po tom nepatrném zrcadélku vodní hladiny v ledovém objetí. Ve větru se pohnuly i zamrzlé metly olšových větví, jimiž starostlivý rybář označil nebezpečné místo, aby sem nevstoupil a neutonul někdo neopatrný.

Další znamení moudrosti. Co jednomu prospívá, může druhému být nepříjemné, nepochopitelné, ba i nebezpečné. A tak ty v ledu zapíchnuté a zamrzlé větve na mne mávají zvláštním pozdravem. Do dne je probudil mráz a vodní pára z prosekaného otvoru je ozdobila jinovatkou mnohem nádherněji, než jsou pokryty větve stromů na březích. To hlubina moudré vody dýchla do tváře krajiny myšlenku o rozvaze, o toleranci, o skutečnosti života: Ať to chápeme, nebo ne, potřebujeme jeden druhého a je jedno, zda v té hře na život jsme jednou dutou vrbou pro úlevné šeptání tajemství, nebo jen pověstnou zdí, na kterou kdosi hází hrách a ona lhostejně sleduje jeho pošetilé počínání, nebo dokonce dlaní, která nabízí druhému vlastní srdce. Střídání životních rolí je náš denní úděl a potřebujeme nabrat dostatek moudrosti a rozvahy, aby takové střídání nepoškozovalo důstojnost a neohrožovalo svobodu druhých. Tady přede mnou to vidím na široce rozevřené studené rovině zamrzlé hladiny znovu a zřetelněji.

Je čas loučení. Zimní zastavení nebývají dlouhá, protože mráz zalézá nepříjemně za nehty, štípe v nose a spaluje uši. Dobře tak. Je to probuzení a napomenutí v jednom: nestůj na místě, jdi dál a jdi v důvěře a jdi s nadějí, že každým krokem je cíl blízko, že za bílou plání dýchá teplem domov, že je kam jít, že je za kým jít. Ta námaha cesty bude odměněna.

Sežehnutí únorovým mrazem můžeme i my vyhlížet s větší nadějí budoucí krásy jara. Vždyť na jeho začátku „musel skřivan vrznout, i kdyby měl zmrznout“. Zkusme totéž.

Váš bratr Balú

Skautská vánoční sbírka

Srpnové ničivé povodně citelně zasáhly i skautské základny v hlavním městě. Největší škody voda způsobila na klubovnách v Karlíně a na Libeňském ostrově. Velké škody utrpěla skautská střediska a přístavy vodních skautů, jejichž loděnice jsou u Vltavy. Výše škod na objektech a materiálním vybavení přesahuje jeden milión korun. V důsledku povodní musela být zrušena řada chystaných akcí a škody se zvyšují i o poničené mimopražské základny a pořádané letní tábory, které povodně zastihly mimo území hlavního města.

Přesto se skauti a skautky z řad dospělých činovníků zapojili bezprostředně do záchranných prací v Praze, ale i v jiných postižených místech. Do odstraňování následků povodňových škod nebylo možné zapojit přímo děti z početné členské základny v junáckém Pražském kraji A. B. Svojsíka,

a proto se hledaly způsoby, jak by i ti nejmladší mohli napomoci. První aktivitou byla víkendová služba v pražské ZOO, která probíhala po celý loňský podzim. Napomoci v ZOO se účastnily desítky členů z mnoha pražských oddílů.

Samostatnou akcí se stala Skautská vánoční sbírka, kterou uspořádala Pražská rada Junáka. Od září začaly děti ve většině pražských skautských středisek vyrábět vánoční dárky, suvenýry a drobné upomínkové předměty z přírodních materiálů. Vstřícností pražského Magistrátu byla Pražské radě Junáka povolena vlastní sbírka a s velkým pochopením jsme se setkali u Úřadu městské části Praha 6, který umožnil prodej skautských výrobků na tradičních Vánočních trzích v Dejvicích. Po dobu konání Vánočních trhů Prahy 6 od 14. do 22. prosince se skauti a skautky střídali při prodeji výrobků dětí. Stánek na Vítězném náměstí v Dejvicích poskytla bezúplatně Městská část Praha 6.

Výsledek prodeje předčil očekávání, neboť s obdobnou formou sbírky zatím v Praze neměli skauti zkušenost.

Stovky dětí z téměř 30 pražských středisek připravily na 800 výrobků! Napomohli ale i mimopražští, pěkné výrobky zaslal např. oddíl až z Chrudimi. Namnoze šlo o skutečně výtvarně zdařilé a užité rukodělné předměty a výrobky.

Vlastní prodej obětavě zajišťovali především skauti a skautky z 31. střediska Polaris, za což jim i dalším patří velký dík, neboť v mrazivých dnech na sklonku roku to byla nelehká služba. Do sbírky, ať již výrobou předmětů nebo při prodeji, se zapojila i střediska, která sama byla citelně postižena povodní, což je obzvláště cenné.

Při Vánočních trzích se prodala většina dětských výrobků a výnos sbírky dosáhl částky 20 tisíc korun! To svědčí o kladném přijetí akce veřejností.

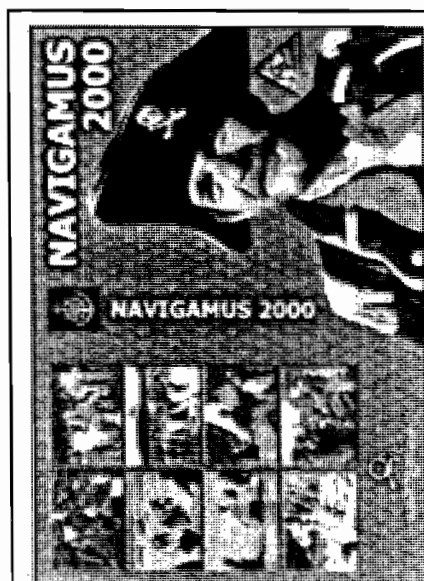
Celý výnos sbírky bude v únoru t. r. předán Městské části Praha-Velká Chuchle na obnovu povodní zničené mateřské školky.

Skautská vánoční sbírka tak naplnila krédo, že „nejen dospělí mohou pomáhat“ a s ohledem na předem daný účel sbírky se naplnilo, že „dětí pomohly dětem“.

T. Szennai, 14. I. 2003

Informace podá Pražská rada Junáka

Bubenská 6, Praha 7-Holešovice, tel.: 220 802 340, e-mail: prj.tajemnik@volny.cz

KAZETA NAVIGAMUS 2000

Kazetu Navigamus 2000 je možno objednat u Myšáka na e-mailu:

michal.mertens@email.cz

Cena za 1 ks je **250 Kč + eventuální poštovné**, pokud máte zájem o kazetu dříve než na Seminári K+K.

Vážení přátelé sportovního hecování a extrémních výkonů, dovolujeme si Vás pozvat na jedinečný závod drsňáků

TRIMARATHON SOB CUP 2003

3. ročník závodu, který se nevzdává. Závod Českého poháru tříatlonu skautů.

Datum konání: sobota 15. 3. 2003

Místo konání: Srbsko u Berouna

Pořadatel: 16. přístav VS Praha, RS Žižkovská republika

Kategorie: jednotlivci - muži, dvojice - mix, muži, ženy
Všichni závodníci musí být starší 18ti let.

Disciplíny: 1. běh 42,195 km - asfalt, polní cesty
2. kolo 42,195 km - silnice
3. sjezd na divoké vodě 42,195 km - řeka Berounka obtížnost WW I - III

Závod bude zahájen běžeckou částí, dále bude následovat cyklistický okruh, poté sjezd divoké řeky.

Popis tratě: Běžecká část vede v terénu a na silnici v krásné krajině Českého krasu, cyklistický okruh vede po místních komunikacích, vodácká část vede z Berouna do Prahy.

Prezentace: Vechtrovna Korno - vlaková zastávka Srbsko (trať číslo 171). Pátek 14. 3. 2003 od 18:00 do 22:00 hod.

Porada a výklad tratí: Sobota 15. 3. 2003 v 7:00 hod.

Start: u vechtrovny Korno sobota 15. 3. 2003 v 8:00 hod.

Vyhlášení výsledků: Po dojezdu posledních závodníků na loděnici TJ Slavoj Praha.

Startovné: při přihlášení do 7. 3. 2003 - 100,- Kč za závodníka.

Po termínu 7. 3. 2003 se startovné zvyšuje na 150,- Kč za závodníka.

Startovné bude splatné při prezentaci.

Přihlášky: kompletně vyplněný formulář přihlášky zasílejte nejpozději do 10. 3. 2002 poštou na adresu:

David Waraus
Vinohradská 76
130 00 Praha 3
Tel./fax: 224 255 241
nebo e-mail:
jupp.16pvs@seznam.cz

POZOR! Konečná uzávěrka přihlášek je v pátek 14. 3. 2003 v 7:00 hod.!! Po tomto termínu přihlášky ani změny nejsou z technických důvodů možné!! Díky za pochopení.

Informace na: jupp.16pvs@seznam.cz nebo na www.zazavodtesí.unas.cz

Upozornění: Přihláška musí obsahovat: název týmu, jména, příjmení, bydliště (ulice, číslo, město a PSČ) jednotlivých závodníků a rok narození.

Každý tým (jednotlivec) musí mít originální název vystihující jeho ducha!!!

!!!Všichni závodníci startují na vlastní nebezpečí, pořadatel nepřebírá zodpovědnost za škody na materiálu, psychice a zdraví závodníků. Závodníci jsou povinni poskytnout první pomoc osobě, jejíž život je ohrožen i za cenu přerušení závodu (případné nedokončení závodu bude poté po zásluze potrestáno)!!!

!!!Závodníci musí umět běhat, plavat, jezdit na kole a lodi. Cyklistický okruh musí závodníci absolvovat s přilbou, vodáckou část s přilbou, vestou a sjezdovou lodí dle pravidel kanoistiky na divokých vodách. Není možné použít typů lodí pro rychlostní kanoistiku.

Poznámka: (dvojice se při běhu střídá, slabší z dvojice musí uběhnout alespoň 1/3 celkové tratě).

Ceny: První v jednotlivých kategoriích obdrží putovní poháry, první 3 medaile a diplomy a další drobnosti dle možností pořadatele.

Zajištění závodu: Pořadatel zajistí rozhodčí, zdravotní službu, občerstvení v průběhu závodu a v cíli, odvoz převlečení a závodních strojů na start jednotlivých úseků, doprovodný kulturní program a ubytování.

Bezprostředně po vyhlášení následuje „pravý vodácký piknik“ s občerstvením a kvalitní muzikou.

Ubytování: zajistí pořadatel ve Vechtrovně, pro otrlé pod „stanom“, popřípadě hotel „širák“.

POZOR

!!!Tento závod se nevzdává!!!

Slabší jedinci, kteří by tak učinili, budou exemplárně potrestáni hozením do vody a stanou se terčem posměchu a kanadských žertů nejen ze strany svých týmových kolegů, ale i soupeřů.

Připravte se nejen na různé záludnosti tratí ale i na organizační šmordchanice a zmatky. A hlavně na extrémní výkony - SOB sraz opravdových borců.

Fakt nechápeme, nad čím furt špekuluješ a nevyplňuješ už dávno přihlášku?!? Jestli ji nepošleš ještě dnes tak, jsi teda dost měkkej! Hleď sehnat pár kámošů a přijed' se hecnout! Že na to nemáš?? Kecy!! Už se nemůžeme dočkat až si to s vámi se všemi zase rozdáme!!

„AHOJ!!“

vodáci z Prahy

Potápění pro mírně pokročilé aneb vyrobte si hloubkoměr

Pavel Česák

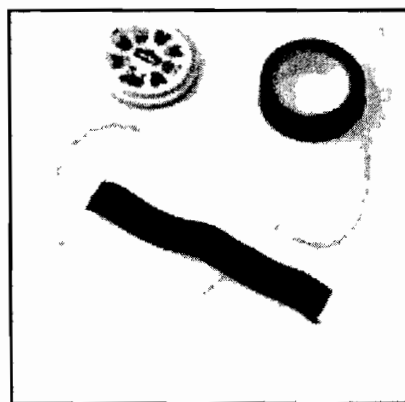
Před časem jste si v KP mohli přečíst úvod do potápění se základní výstrojí. Rád bych věřil, že se již mezi vodním skautstvem nacházejí potápěči v množství větším než nepatrným. No a každého potápěče samozřejmě zajímá, jak je hluboko. Což o to, u bazénu je napsáno, jak je hluboký. Ale co ve volné vodě? Předvedeme si tedy nejjednodušší hloubkoměr.

Nejprve trochu fyziky. Jistě si pamatujete, že tlak s hloubkou lineárně vzrůstá a to tak, že v 10 metrech je zhruba dvojnásobný než na hladině. Kdybychom se potápěli s obráceným půllitrem, zaplnila by tedy voda v desetimetrové hloubce polovinu jeho objemu. Když si tam uděláme nějakou značku (na tom půllitru, ne v hloubce), případně ještě další, odpovídající jiným hloubkám, dalo by se poznat, jak jsme hluboko.

No vida, hloubkoměr je na světě. Půllitr je ovšem nepraktický, kromě toho hrozí nebezpečí, že nám z něj vzduch při neopatrném naklonění uteče a veta je potom po správné funkci. Jestliže místo půllitru použijeme tenkou trubici, vodní sloupec nedovolí vzduchu uniknout díky povrchovému napětí a přilnavosti ke stěnám trubice. Vznikne tak kapilární hloubkoměr, který byl v počátcích sportovního potápění běžný a ještě dnes jej lze v některých prodejnách za cca 600 Kč koupit. Jeho výhodou je poměrná přesnost, zejména v malých hloubkách. Stupnice je nerovnoměrná, směrem k větším hloubkám se její interval stále zkracuje. Nevýhodou je to, že v ne zcela čisté vodě a při horším osvětlení se obtížně rozezná rozhraní mezi vodním a vzduchovým sloupcem v trubici.

Hloubkoměr, který si postavíme, přijde samozřejmě mnohem levněji. Budeme potřebovat průhlednou hadičku z infuzní, nebo transfusní soupravy (jistě máme známého lékaře nebo zdravotní sestru), víčko od dětské výživy, bílou plastovou destičku (například ze soupravy lepoX, nebo z výstraž-

né tabulky), širokou prádlovou gumu a plastovou izolační pásku. Všechny díly vidíme na obrázku.

Nejprve ucpeme hadičku na jednom konci. Nejlepší je kapka tavného lepidla. Můžeme použít také špuntík z plastu, gumy, atd. Snad by stačila i žvýkačka. Nyní si rozmyslíme, do kolika metrů hloubky chceme, aby náš hloubkoměr ukazoval. Obvod budoucího ciferníku je totiž cca 150 mm. Podle toho zvolíme celkovou délku hadičky. Vzdálenosti (x) rysek od otevřeného konce kapiláry se počítají podle vzorce:

$$x = l * h / (10 + h)$$

kde:

l je délka kapiláry - (x) vyjde v těch jednotkách, ve kterých zadáme (l)

h je hloubka v metrech

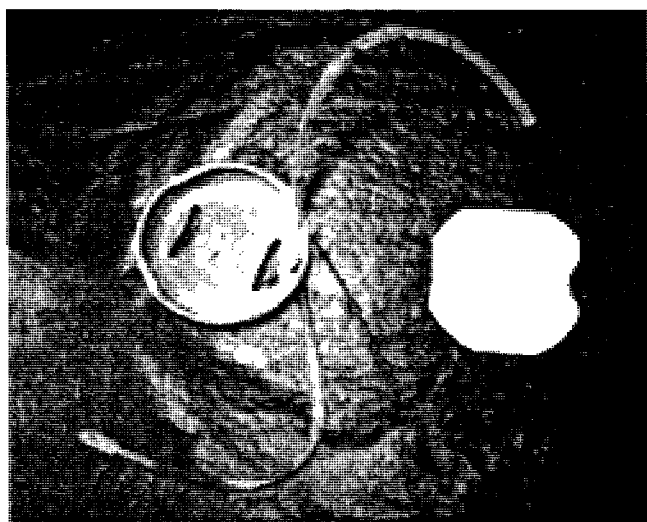
Hodnoty (x) jsou pro zvolené hloubky a délky kapiláry uvedeny v tabulce:

hloubka [m]	0	1	2	3	4	6	8	10	12
x / l	0	0,091	0,167	0,231	0,286	0,375	0,444	0,5	0,545
x pro l = 220	0	20	36,7	50,8	62,9	82,5	97,8	110	120,0
x pro l = 300	0	27,3	50	69,2	85,7	112,5	133,3	150	163,6

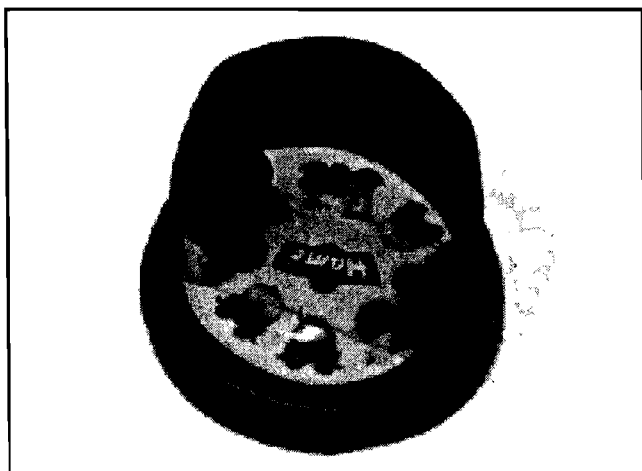

Pro jinou délku kapiláry (měří se samozřejmě vnitřní délka, bez ucávkvy na konci) můžeme použít také koeficienty v druhém řádku tabulky.

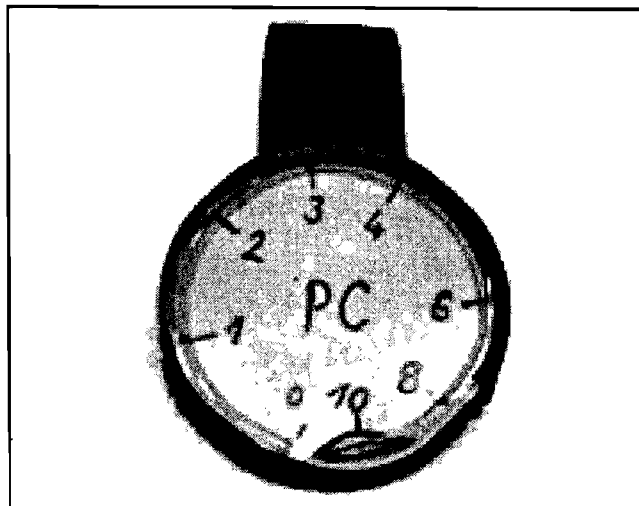
Odřízneme zvolenou délku hadičky a tenkým lihovým fixem na ni vyznačíme rysky, odpovídající určitým hloubkám. Do víčka od dětské výživy prorazíme na obvodě díru podle vnějšího průměru hadičky a natočíme ji do směru budoucího vinutí. Potom do víčka starým nožem vyřízneme štěrbiny na provlečení gummy. Výsledek je na druhém obrázku. Z něj je také patrná vzájemná poloha díry pro hadičku, štěrbiny pro gummy a přídržných výstupků víčka, za které hadičku zaklesneme. Zároveň tu je vidět tvar destičky budoucího ciferníku:

Nyní si naměříme délku prádlové gummy kolem zápěstí, přidáme trochu na sešití. Gummy protáhneme štěrbínami a uvnitř víčka sešijeme syntetickou nití. Protáhneme hadičku dírou tak, aby otevřený konec byl uvnitř víčka, ucpaný vně. Vložíme destičku ciferníku, upravíme polohu hadičky a vnější konec připevníme dokola isolační páskou. Zadní stranu hloubkoměru vidíme na třetím obrázku:

Nyní otočíme hloubkoměr ciferníkem k sobě a rysky z hadičky přeneseme na destičku a napíšeme k nim čísla odpovídajících hloubek, doprostředka uděláme třeba svoji značku, abychom si ho poznali, a hurá do vody. Jestli jsme pracovali pečlivě, zejména při vyznačování rysek, budeme příjemně překvapeni přesností, s jakou ukazuje.

Celé to trvalo asi čtvrt hodiny, nebudeme si proto dělat iluze zejména o trvanlivosti tohoto přístroje. Mořská voda ho zničí k nepotřebě zhruba po deseti dnech. To nic nevedá, napřesrok si klidně vyrobíme nový. A pro vás, kteří chcete něco reprezentativnějšího, přinesu příště náměty jak na to.

Amerika

aneb úryvky z cestovního deníku

(13. 6. 2001 – 6. 9. 2001)

*Tři tábory pro nejchudší děti Ameriky, odvrácená tvář
USA*

*Zážitky s ostatními vedoucími z celého světa
Cestování na Niagarské vodopády, do Washingtonu,
Buffala
Pět dní v New Yorku*

Autor: Tomáš Kotrba - Scott

PŘÍBĚH PRVNÍ

Rozhodnutí

Jako dopisovatel, pro kterého je novinařina pouze koníčkem, jsme letos v červnu dostal nápad přiblížit čtenářům Horáckých novin kulturní, společenské, cestovní, jazykové a výchovatelské zážitky nejen s dětmi v této, pro nás vzdálené, zemi. Po tříměsíčním legálním pobytu v USA vznikl můj čtyřicetistránkový deník, ze kterého jsme se Vám snažil přiblížit tento americký svět očima nezávislého pozorovatele. Nevěnuji se zde ořesným událostem (teroristickým útokům), jenž následovaly za pár dní po mém odletu.

Odhodlali jsme se společně s přítelkyní Janou, rovněž vysokoškolačkou, strávit prázdniny netradičním způsobem a to přímo v zemi „neomezených možností“, v USA. A právě Jana mi byla velkou oporou nejen tím, že ovládala angličtinu podstatně lépe než já. Nemluvě ani o tom, že americká angličtina je poněkud odlišná. Pracovali jsme oba jako vedoucí nejchudších dětí z ulice na stejném letním táboře blízko New Yorku. Právě tato země se těší veliké oblibě a popularitě. Hodně mladých lidí zde získává cenné zkušenosti a poznatky. Možná, že mi mnoho lidí závidělo. Avšak získat legální pracovní povolení na tříměsíční kontakt na práci s americkými dětmi není tak jednoduché, jak si někteří z nás představují.

Dříve než usednete do letadla, tak musíte vyplnit asi dvacet formulářů, vyřídít si výpis z rejstříku trestů, navštívit lékaře kvůli vyšetření, obstarat od dvou nezávislých lidí reference, napsat životopis s fotografiemi Vaší maličkosti a dětí, mít mezinárodní řidičský průkaz, vyměnit peníze, cestovní šeky, zařídít si mezinárodní kreditní kartu, vypsát žádosti o americké vízum, absolvovat pohovor s člověkem z agentury, navštívit setkání s ředitelem kempů v Praze, v rozhovoru s nimi usilovat o jejich zájem mít Vás na jejich táboře, nechat se najmout (podepsat smlouvy) a mnoho dalších věcí. Celá procedura zabrala zhruba půl roku. Pak už jsme jen netrpělivě očekávali osudný den. Nedokázali jsme si vůbec představit, co nás čeká a s mojí angličtinou to nevypadalo nejrůžověji.

Nastal čas odletu. Jakmile se zaklaply dveře aeroplánu, bylo jasné, že není úniku. Nejdříve letadlo asi 15 minut pouze jezdilo po ranveji. Nabyli jsme dojmu, že do Švýcarska asi „doletíme“ po zemi. Vše se rychle změnilo. Zdálo se, že pilot řadí rychlostní stupeň číslo jedna. Následovala rána. Asi prokluzovala spojka. Mé úvahy o technickém stavu letadla přerušilo ohromné hřmění motorů a neznámá síla mě zarazila do sedadla. Na monitoru před námi se objevovaly informace o rychlosti letadla, vzdálenosti k cíli, teplota vzduchu a výšce letu. Vzrušením jsme je ani nevnímali. Turbulence udělaly své. Náhle se stroj začal naklánět. Křečovitě jsem se chytl opěradel.

Do New Yorku jsme pokračovali jen pro zajímavost ve výšce kolem 11 000 metrů s teplotou -60°C a letěli jsme rychlostí 700 kilometrů za hodinu. Cesta byla úmorná, neboť trvala 8 hodin. V průběhu se každý mohl zabavit podle své vůle: shlédnout pět filmů, poslouchat velký výběr písniček, hrát asi deset her, sledovat informace o cestě nebo spát. Otekly nám nohy. Po přistání (v 19:30 hodin místního času, 1:30 našeho) následovala kontrola imigračního úředníka.

Delegátka agentury nás dopravila autobusem na Kolumbijskou Univerzitu v New Yorku. Hodinovou cestu metropolitní dopravou, ze kterého jsem pochopil asi polovinu. Nedokážete si asi představit jak se cítíte, když nerozumíte slovům, která jsou pro vás nezbytná. Dali nám klíče od pokoje, další údaje s formuláři a odevzdali jsme letenku. Velice mě to zarazilo. Pojistili si nás tak, abychom neodjeli dříve. Pokojíček vypadal útulně, ale skromně, neboť jsme přenocovali na studentských kolejích. Ve srovnání s našimi se zdejší studáci mají mnohem lépe, protože každý vlastní svůj pokoj. Ve společné předsíni pro pět pokojíků se nacházelo sociální zařízení, kuchyňka i obývací pokoj s televizí. Také tyto prostory se zamykaly. Ráno jsme museli do 7 hodin vrátit klíč od pokoje. Pokud bychom to nestihli, hrozila by sankce 50 USD. K snidani nás překvapily švédské stoly. Telefonicky jsme se spojili s našim ředitelem kempu a šli jsme na setkání všech vedoucích. Konala se opět dvouhodinová přednáška, po které nás rozptýlily hry. Poté nás rozdělili podle táborů. Zjistili jsme, že v našem týmu budou pracovat ještě tři Češi. V pravé poledne byl sraz našeho tábora. Přijel pro nás žlutý školní autobus a asi dvacet nás nastoupilo.

Ředitel nás uvítal a řekl stručně základní informace. Následovala prohlídka tábořiště, papírování, schůzka se sestřičkou ohledně zdraví a test v plavání. Tak začal náš pobyt v USA.

pokračování na následující stránce

PŘÍBĚH DRUHÝ

Tábor „pod lupou“

Musím zdůraznit, že jsme měli náročnou práci v táboře určeném pouze pro vrstvu obyvatelstva sociálně nejslabší a nejhudší.

Před vlastní prací s dětmi jsme prožili dvanáct dní v přípravné fázi. Absolvovali nespočet přednášek o zdraví, první pomoci, nebezpečí na táboře, chování k dětem, životě v kempu a mnoha dalších tématech, která byla nutná. Přelozil jsem si asi vždy polovinu. Mohl za to také fakt, že škole ní vedli lidé z různých zemí a každý měl jiný dialekt výslovností. Zdravotní sestřička ze Skotska jsem nerozuměl takřka ani slovo. Naštěstí mi pomohli kamarádi z Čech. Po všech dvouhodinových monologích jsme se sešli a rozebrali, samozřejmě česky, co tak asi říkali. Abychom si také odpočali, hráli s námi hry, které jsme mohli použít pro táborníky. Je totiž důležité děti rozesmát a správnou formou zabavit.

Museli jsme odevzdat všechny medikamenty, masti a dokonce i vitamíny. Před několika lety totiž jeden malý klouček našel prášky a otrávil se.

Jednoho krásného dne jsme se my, muži, vysvlékli do naha a běhali pouze s Adamovým rouchem po táboře. Našemu vedoucímu jeho pás dokonce i spadl. Zachoval se ale jako správný chlap. Přidržel si cár látky dál a nevzdal to. Význam hry mi dodnes uniká.

Přesto i tento, opravdu ekonomicky nejslabší dětský tábor v USA, nabízí maximum materiálu, pomůcek pro výuku a hry, oblečení, jídla. Američané však materiální hojnost nedokáží využít. Neuvěřitelně se plýtvá, vyhazují věci, které

nejdou vážně poškozeny. V České republice je to přesně naopak. Podobný tábor by u nás brzo zkrachoval. Děti žijí v kempu pod přísným dohledem. Tři dospělí vedoucí hlídají v průměru osm dětí. V českém typickém táboře je poměr asi jedna ku patnácti svěřencům.

Kempy kontrolují inspektoři. I náš se tomu nevyhnul. Viděli všude jen nepořádek, proto málem areál uzavřeli. Vytkli nám spoustu věcí, které děláme špatně. Hned večer se začalo uklízet. V koupelně pavučiny, na záchodech rozházené toaletní papíry po zemi, plesnivé závěsy ve sprchách a špinavá zem jen dokazovala, jak děti žijí. Stany se smýčily rovněž. Kdyby inspekce nedorazila, nikdo by se nad tím nepozastavil. Konala se porada, kde se vysvětlila spousta nejasností pro nechápající vedoucí. Pořádek se, bohužel, udržoval pouze dva následující dny, pak vše bylo jako dříve.

Dále k nám zavítali policisté a pracovníci agentury. Vyplnili jsme tři papíry, otiskli své prsty na každý z nich, neboť zde je to povinné, pokud pracujete s dětmi.

Jestliže kdekoliv něco zapomenete, třeba ve sprše, tak se nemusíte bát, že se to ztratí. Najdete to tam i za několik dní. Nikoho povalující se věci nezajímají.

Po příjezdu táborníků jsme dostali za úkol sepsat inventář věcí, které si děti přivezly s sebou. Po večerce jsme dokumentovali jejich zdravotní stav. Od desáté hodiny večerní do jedné hodiny následoval volný čas vedoucích. Nutno dodat, že jsme šli unaveni často ihned spát. Určené hlídky dohlížely na spící po tento čas, aby se jim nic nestalo.

pokračování na následující stránce

dokončení z předchozí stránky

Na konci každého běhu před odjezdem musíte zkontrolovat oblečení podle inventáře. Dále, a tj. nejdůležitější, vyplňujete papír s nakreslenou postavičkou. Zde bezpodmínečně popisujete i kreslíte všechny jizvičky, odřeniny a šrámy, které na dítěti vidíte. Maminky totiž často volají zpět do tábora, že jejich ratolest utrpěla zdravotní újmu. Pečlivě zaznamenáváte i malé bodnutí od komára. Starostlivé americké maminy vše nafouknou a stěžují si, že jejich dítě někdo uhodil. Je to i váš ochranný štít proti americkým soudům.

Během každého devatenáctidenního běhu jsme dostávali dvakrát třicet osm hodin volno, jejichž forma využití záležela výhradně na nás.

České tábory fungují dodnes jako určitá výchova dětí, která je má něco naučit, dát do života. V americkém tento čas prospíval pouze asi rodičům, kteří si od svých potomků rádi odpočali. Vychovat dle amerických zákonů dítě je totiž neuvěřitelně těžké. Potírají násilí, a to i český výchovný pohledek. A co z mých amerických dětí vyroste? To můžete vidět na New Yorkské ulici.

Natáčelá nás televize CNN. Vše muselo být rázem uklizené, čisté. V průběhu dne se u každé táborové činnosti hlavně vedoucí předváděli opět v americkém stylu hlavně nahlas a s plnou parádou. Zpěv u oběda se rázem změnil v řev. Každá družina zpívala pouze svoje vlastní písničky, takže se vytvořil hrozný hluk. Normálního člověka z toho nutně bolela hlava.

V červenci a červnu jsme neviděli žádnou vosu, mouchu, ani masačku. Zdálo se to podivné, protože pod stoly se po každém jídle válelo moře potravin, odpadků, příborů, zeleniny a dalších věcí ze stolu spadlých. V srpnu jsme se dočkali. Kvanta vos lítalo, jakoby se na našem tábořišti probudilo velké vosí hnízdo.

Náš ředitel nemusel kupovat na tábor žádné vybavení či suroviny kromě jídla. Vše dostal od nadací a státu. Dárky pro děti na táborové Vánoce, hračky, oblečení, zubní kartáčky, pasty, mýdla, opalovací i různé druhy krémů a mnoho

dalšího spotřebního materiálu bylo malým účastníkům k dispozici ve velkém množství. Škoda jen, že to tak nefunguje i u nás!

K dispozici nám sloužil jeden počítač připojen na Internet. Někteří vedoucí kupodivu za něj neplatili a dívali se na neslušné webové stránky. Po odstřiženém Internetu následovaly i telefony. Lidé jsou totiž nevypočitatelní, nedá se jim věřit. Kdosi z Jižní Afriky a Rumunska tak provolal kempu 10 000 USD. Všem bylo jasné, že si už nezavoláme ani domů. Místo telefonních aparátů na zdi visely telefonní účty s čísly a zeměmi, kam dotyční za táborové peníze volali. Jak to tak bývá, doplatili na to všichni. Dodnes nevíme, zda si náruživí telefonisté uvědomovali, že volají zadarmo, nebo to byla jejich vlastní chyba nepoužití telefonní karty. Pro dokreslení dodávám, že jedna minuta hovoru do ČR nás přišla zhruba na jeden dolar. Z toho vyplývá 10 000 minut hovorů – tolik probdělých nocí!

Nevyhnul se mi ani incident s americkým mladým instruktorem. Bylo mu teprve sedmnáct let. Myslel nejspíš, že si může ke mně dovolit vše. Podle toho se také choval. Neměl na to právo, ani když jsem věděl, že na náš tábor jezdí od dětství. Celé se to vyřešilo u zástupce ředitele, který konflikt rozhodl jako chybu nás obou a rozdílných kultur. Jeho kamarád mi při další nechtěné šarvátce chtěl dát pěstí do zubů. Za pár dní ho vyhodili. Já o tom ani nevěděl. Avšak plno vedoucích se mě tázalo, jestli jsem se s ním popral. Velice jsem se divil. Hodně lidí si tedy myslelo, že ho vyhodili kvůli mně. Pravým důvodem ale bylo jeho romantické užívání v jedné učebně s nějakou dívkou.

Celá Amerika se učí nejvíce španělštinu. Kamarád z Kolumbie měl proto velkou výhodu, neboť mu vše dokázali přetlumočit do jeho rodného jazyku.

Před každým zahajováním tábora si vzal řeč ředitel kempu. Po americku vyzdvihl pouze jen to nejhorší a pokáral nás všechny. Rozdal papíry s pravidly tábora. Zdůraznil, že je schopný zaplatit i překlad do cizího jazyka, pokud tomu někdo nerozumí.

Po odjezdu děti jsme počali uklízet tábořiště. Ředitel všem

jasně řekl, že mohou odjet, až bude tábořiště dokonale uklizené. Rozdělily se úkoly. Ale práce zde probíhala zcela odlišně než u nás. Mnoho lidí nemělo co dělat, jen si povídali a čas letěl. Dopláceli na to ti, kteří chtěli brzo domů. Poctiví vedoucí včetně nás Čechů udělali ale kus práce a nakonec tábořiště vypadalo čistě.

Pokračování příště

Komentář k fotografiím:

1. *Uvítací táborové logo*
2. *Treehouse – učebna v přírodě, kterou prorůstal strom*

Zimní přechod Brd v jubilejním ročníku

1969–2003

Skautský národ letos vyrazil na tradiční Zimní přechod Brd již v sobotu 25. ledna. Posun obvyklého termínu přijala Pražská rada Junáka s ohledem na únorové pololetní a jarní prázdniny celého pražského kraje.

Kdo se v roce 1969 zúčastnil prvního přechodu jako skautík, letos si na Kytínské louce již jako oldskaut mohl společně s ostatními účastníky připomenout, že našemu „Brdskému jamboree“ je třicet pět let! A to už je úctyhodná tradice, která je o to cennější, že nebyla přerušena ani v dobách nesvobody a zapovězeného skautování... Zatím většina ročníků zimních přechodů se totiž konala právě v době nedobrovolně ukončené činnosti Junáka! Ještě musíme počkat pár let, než se „poměr“ vyrovná. O to větší dík mějme na paměti, když z Řevnic či přes Stříbrnou Lhotu stoupáme na Kytínskou louku k těm, kteří akci v roce 1969 zakládali a zejména k těm, kteří ji po dlouhých 20 let každoročně pořádali, než jsme mohli opět v roce 1990 svobodně na brdské Hřebený vyrazit.

I letos se po jedenácté hodině začala Kytínská louka plnit početnými skautskými oddíly proudícími ze dvou hlavních směrů. Zimní příroda nám letos na Brdech sněhu nenachystala, ale mrazu bylo tak akorát, abychom se cestami nebahnili. Účast je již v posledních ročnících obtížněji měřitelná, snad se příliš nespletete, když ji zaokrouhlíme k tisícovce.

Kdo byl na Brdech mezi prvními, víme bezpečně. Letos se na Kytín vypravila i pětice Rychlých šípů, která tu odstartovala letošní „Rok s Rychlými šípů“ vyhlášený Sdružením přátel Jaroslava Foglara. Hoši z RŠ (trochu zděvěnělí) ochotně pózovali celý den louce a mnohý účastník si nenechal ujít příležitost se nimi vyfotit. Pětici RŠ neúnavně doprovázel br. Ivan Vápenka, který měl připravena četná razítka s Rychlými šípů. Kam se vydal náš nejznámější klub odpoledne, není zcela zřejmé, ale pravděpodobně na literární setkání s Kájou Maříkem do Mníšku či na Skalku.

V poledne skautský signál svolává účastníky k improvizovanému nástupu. Za Pražskou radu Junáka účastníky pozdravil br. Václav Obadálek, předseda Pražského kraje A. B. Svojsíka. Poděkoval zakladatelům a organizátorům předchozích zimních přechodů, jejichž zásluhou se akce stala tak známou tradicí. Br. Slavomil Janov pohovořil o historii zimních přechodů a každý oddíl získal do kroniky pamětní list (se zdařilou kresbou Milana Tesleviče), potvrzující, že nechyběli na jubilejním 35. ročníku.

Mohutným potleskem účastníci vyjádřili uznání 17. středisku Athabaska z Prahy 9 za jejich výtečnou službu v polní kuchyni, vždyť bez jejich palačinek si již sraz ani neumíme představit...

Závěrečné provolání trojího „ZDAR“ od stovek shromážděných bylo připomenutím předchozích ročníků, na počest letošního jubilejního, i těch které nás ještě čekají.

Od rána se v Kytíně br. T. Szennai stal kamelotem originálních brdských „Fabiánových novin“, které jako mimořádně zdařilý dárek pro skauty připravila a vydala pražská pobočka Sdružení přátel Jaroslava Foglara (kamarádi Petr Molka a Milan Lebeda). Pražská rada Junáka připravila čtyři pohlednice. Velký zájem byl o nový odznak se symbolikou zimního přechodu a nechyběla ani oficiální pamětní kartička od br. Vladimíra Chochola. Vše již tradičně zajišťoval br. Václav Nosek ve svém stánku. Letos za skauty přijela i „pojízdná prodejna“ z JUNu.

A opět přibýlo podpisů, razítek a kartiček do pamětní „Vrcholové knihy“, která byla založena na zimním přechodu léta páně 2000. Na srazu pochopitelně nechyběla výměna populárních kartiček jednotlivců, oddílů i středisek. Výměně originálních pamětních lístků, „potkávaček“, „brděnek“ se tu věnují od světlušek až po oldskauty. Z pamětních lístků je zřejmé, že se výročního přechodu zúčastnila též řada mimopražských oddílů, což je obzvlášť potěšitelné.

Až do odpoledních hodin byla na Kytínské louce a v blízkém lesíku připravena řada aktivit pro mladší účastníky od pražských středisek, za což jim velký dík.

Při zpáteční cestě, navštívili někteří účastníci hřbitůvek v Kytíně, aby zde vzpomněli na Irčana – Bohuslava Čepeláka, trampa, spisovatele a propagátora díla Jaroslava Foglara v době, kdy to vůbec nebylo jednoduché. Zemřel 7. února 1969, den před tím, než se v sobotu 8. února téhož roku na tisíc skautů a skautek vydalo na první Zimní přechod Brd, v jehož tradici máme tu čest i nyní, po třiceti pěti letech pokračovat.

Hodnocení letošního Zimního přechodu Brd vyznívá příznivě. Pořádající Pražské radě Junáka to je motivem pro přípravu přechodu v roce 2004. Do té doby se snad podaří vydat almanach, který bude popisovat historii 35. let zimních přechodů, ale i nové soutěže, jakou bude např. výroba postavičky vládce brdských hvozdů Fabiána.

Tom-Set, 26. I. 2003, Brdy-Řitka

HISTORIE SLANEČKŮ – PVS KOLÍN – III. díl

Dokončení z minulého čísla

1993

Slanečky asi nehodlala krize jen tak opustit. Z 9. oddílu stále odcházeli jeho členové a doplňování nebylo v patřičném množství a především v dostatečné kvalitě nováčků. Na jaře se navíc rozhodly dívky z 5. oddílu jet na tábor samostatně, ale protože jejich kapitánka **Dana** neměla vůdcovské zkušenosti, nemohla tábor vést. Na základě této a dalších skutečností přestala **Dana** pracovat u oddílu. Spolu s ní ukončila činnost i většina dívek, mizivé procento z nich přešlo k Rosničkám, čímž oddíl Lasiček zanikl. Upustili jsme od členství v OTS Sandberk, protože jsme měli již dostatečný počet vlastních kanoí, navíc počet členů střediska byl velmi nízký a nebylo tedy zapotřebí velkého množství lodí.

Nakonec se uskutečnil putovní tábor Rosniček na Sá-zavě na trase Ledeč n/S. – Rataje. Vzaly s sebou i dvě Lasičky a jedna jela se Žraloky. **Jikra** jela jen s 12 děvčaty sama. Byl to smolný tábor, čtyři dívky byly nemocné, stále přšelo, ale daly se na vojnu a musely bojovat. 9. oddíl jel také řeku Sázu, ale z Horky do Stříbrné Skalice. Účast byla téměř nicotná a vyjely pouze čtyři kanoje s posádkami: **Eda – Kuba Vokřál, Miki Škota – Žofka (Zuzana Navrátilová), Kečup (Tomáš Polanský) – Čochtan, Bimbo – Inka**.

Po táboře se **Jikra** domluvila s **Inkou Vokřálovou**, která pomáhala v té době **Bimbovi** u Žraloků, na tom, že **Inka** napříště povede starší dívky. Vytvořily se nově oddíly – starší dívky 6. oddíl Rosniček a 5. oddíl Lasiček jako oddíl žabiček.

1994

Tímto rokem skončilo období odchodů zkušených mořských vlků, situace v přístavu se vykristalizovala a všechny Slanečky čeká plno práce s nápravou věcí předšlých. Přístav definitivně opustil **Jestřáb** se **Svatkou** a na volné místo kapitána přístavu byl zvolen **Bimbo**. Situace je na bodě 0: členové přístavu v roverském věku nemají o práci s dětmi zájem nebo dojíždějí na studia a nemají tudíž možnost podílet se mimo prázdnin a víkendů na činnosti přístavu. Jejich přínos pro přístav je však neoddiskutovatelný, pomáhají s údržbou vybavení a s organizací akcí jichž se aktivně zúčastňují. Jsou to: **Ferina, Sopt'a, Neny (Šárka Benešová), Bleška (Alena Pavlů), Polda (Martina Synková), Eda a Vráťa Boch**. Členská základna je na nejmenším možném počtu (20 skautek a žabiček, 9 skautů a vlčat), navíc je u přístavu velice jednoduchá matematika 1 dospělý vůdce = 1 oddíl. 5. oddíl vede **Jikra**, 6. oddíl **Inka** a 9. **Bimbo**. Schůzky jsou pouze oddílové u chlapců navíc vlčata a skauti dohromady. Ale konec špatných zpráv, protože tímto rokem se 6. přístav VS opět stává plně fungujícím a kvalitním střediskem.

Poprvé jsme se zúčastnili odemykání řeky Doubravy, kam nás pozvali ronovští skauti. Termín 26. 3. byl vsutku odvázný. Vody v Doubravě bylo až dost a navíc se spustila sněhová vánice. Tak naše tři posádky těch nejzkušenějších na vlastní kůži poznaly, jaké dovede být jarní sjíždění řeky

(posádka **Vráťa, Eda** a porcelán **Kuba** se koupala třikrát).

HKVS pod vedením Vezíra organizuje na počest 50. výročí invaze v Normandii mezinárodní sraz vodních skautů – Navigamus 94. Termín červen, místo konání – vodní nádrž Orlík. Mezi 850 účastníky je i naše smíšená posádka: **Vráťa a Miki** za 9. oddíl, **Ferina, Sopt'a, Borůvka, Bleška, Polda a Neny** za 6. oddíl a jako kapitáni **Jikra, Bimbo a Inka**, kteří se zapojili jako pomocné síly celé akce. Na programu jsou Kotorské závody (v pádlování), regata oplachtěných pramic, hra pro vlčata a žabičky. Poslední večer je slavnostní závěr formou Benátské noci na vodě, druhý den pak slavnostní defilé se symbolickým vyložením všech účastníků. V rámci Navigamu si naše posádka sjela úsek řeky Otavy. Do závodů se Slanečci však nezapojili.

Tábor je společný pro oddíl Rosniček a Žraloků – putovní po řece Ohři. Pod vedením kapitánů **Bimba** a **Inky** se zúčastnilo 8 roverů a rangers (**Eda, Sopt'a, Neny, Ferina, Bleška, Polda a Miki**), mezi benjamínky patřili: **Žofka**, její mladší bráška **Pavel**, sourozenci **Veronika** a **Tomík Minaříkovi, Kuba** a **Kačenka Vokřálová** coby dítko školou nepovinné. Vody bylo málo a tak jsme byli nuceni proplétat se mezi kameny a občas lodě táhnout za sebou. Sluníčko hrálo až neúnosně a všichni účastníci byli s putováním na výsost spokojeni. Tímto táborem se Ohře stala naší nejmilejší řekou a budeme se na ní v budoucnu často vracet.

Jikra tábořila se žabičkami a pozemním oddílem Káňata Cerhenice. Vede ho sestra **Iva Výborná – Viki** – bývalá Rosnička. Tábořilo se na tábořišti ratibořských skautů v Petrovicích. Tábora se zúčastnily také dívky ze 6. oddílu, kterým nevyhovoval termín puťáku a **Váša Pavlů**, vlče ze Žraloků. Celkem bylo i s **Jikrou** na táboře 10 Slanečků.

1995

Přirozeným úbytkem a přírůstkem se o něco pozměnily řady našich oddílů. U Žraloků se začíná formovat velice silná skupina vlčat. A 9. oddíl se stává prakticky oddílem vlčáckým. V oddíle působí pouze jeden starší skaut **Miki** a 6 vlčat. U Rosniček a Lasiček je počet členů neměnný 12 skautek a 7 světlušek.

Kolínští skauti opět reprezentovali své přístavy na otvírání řeky Doubravy. Kromě delegace Slanečků přijeli i Poutníci. Náš přístav poslal na vodu čtyři posádky: **Tom – Ema, Vráťa – Tereza, Sopt'a – Neny, Bleška – Verunka**. Další část účastníků zvolila trasu pěší. Foukal velmi silný vítr, který znesnadňoval plavbu a profoukl jakýkoliv oděv. Vítr měl na svědomí i nedobrovolnou koupel poloviny našich vodáků.

V květnu byla uspořádána celopřístavní výprava do Ronova n/D. za výrazné pomoci ronovského bratra **Mikroba**. Večer se skládaly skautské a vlčácké sliby. Poprvé po padesáti letech se v našem přístavu opět skládá slib vlčat! Těmi vyvolenými jsou **Kejval (Jan Beran), Benzín (Jan Jaroš)** a **Chytrolín (Lukáš Křivánek)**.

Oslavili jsme také 50 let od založení 6. přístavu VS – kolínských Slanečků. John, jako kapitán zakladatel, se ujal

zorganizování schůzky bývalých členů. Bylo pozváno přes čtyřicet členů z let 1945-48 a 1968-71, ale účast byla slabší než se očekávalo. Bylo nám líto, že strávené roky pro mnoho bývalých členů přístavu nic neznamenají....

Nadešel čas tábora, po pěti letech se koná opět tábor stálý, ale pouze z důvodu nízkého věku většiny účastníků. Protože nevlastníme žádné táborové vybavení, našli jsme pomoc a tábořiště u plaňanských skautů, kteří velmi ochotně zapůjčili svůj srub, **Vikina** z Cerhenic pak 3 podsady a nádobí. Tak mohl začít tábor Plaňany 95. Na tábořišti bylo nejprve plno práce s vysekáním tábořiště a postavením stánů, umývárny, latriny a dalších táborových nezbytností. Vydatně nám pomohli rodiče, Pepíno s **Danou Pavlů** a Křivánkovi. Probíhala celotáborová hra na motiv knížky F. Běhouka „Komando plukovníka Brenta“. Probíhá výcvik na lodích (před táborem jsme zakoupili dvě kanoe – tučňáky a pramici P550 – byla pokřtěna na Oskarku po svém staviteli). Skládaly se sliby a vůbec se všichni připravovali na dráhu vodního skauta. Účast 6 Žraloků, 14 skautek, 3 kapitáni (**Bimbo, Inka, Jikra**). Naši roveři a rangers se vydaly na pětidenní puťák po řece Sázavě na trase z Horky do Sázavy.

Přišel konec září a s ním i tradiční závod „Přes tři jezy“, který se koná v Praze na Vltavě na trase od Císařské louky na Štvanici. Trasa je nádherná, pluje se pod Karlovým mostem a sjíždí se tři šlajсны. Naše dívčí posádka ve složení: kormidelnice **Polda, Bleška, Sopt'a, Neny, Tereza** dojela na nevalném předposledním místě, ale vzhledem k velkému počtu lodí, které se na jezích potopily, bylo důležitější dojet do cíle ve zdraví a s nepoškozenou lodí. Děkujeme také Poutníkům, kteří nám zapůjčili svou pramičku. Bohužel se jim nepodařilo obhájit loňské vítězství a dokonce prorazili svou loď.

1996

Po letech mají kolinští vodní skauti opět svou vodní základnu. Dostali jsme totiž společně s Poutníky nabídku SK Fortuna k pronájmu loděnice na Hánině, shodou okolností tu, kterou v sedmdesátých letech většina členů přístavu pomáhala stavět. K dispozici jsme dostali jednu kóji, šatnu a společné prostory (dílnu, klubovnu), ale hlavně venkovní prostory přímo u Labe.

U oddílů došlo jen k malým změnám odešlo několik skautek, avšak ubylé síly byly nahrazeny novou krví, bez sebemenších problémů. Přístav opustilo i pár vlezkušených (**Vrát'a, Ferina, Bleška**), naopak jsme se posílili o dva dospěláky: **Bruna (Petr Nezmeškal, přišel od Stopy)** a na svá skautská léta si vzpomněl i **Michal Pavlů** (člen přístavu z let 1990-1993).

Jak se stalo tradicí, i letos vyjíždíme otevřít řeku Doubravu. Složení posádek: **Eda – Kuba, Sopt'a – Ema, Neny – Tereza, Michal – Martin** (Soptin přítel). Další část přístavu jde po břehu jako zabezpečovací družstvo. Letos je netradičně pěkné počasí, sluníčko svítí, voda krásně teče, prostě nádhera.

Letos poprvé uspořádal Hlavní kapitanát skautskou regatu oplachtěných pramic SKARE 96. Honem jsme dali naši Oskarku do pucu a vyrazili na Seč, kde na nás čekali plachty a patřičné vybavení. Prakticky během jednoho dne za vydatné pomoci bratrů skautů byla pramička ustrojena do plachet. Hned druhý den již startovala na regatě! Ostravská

Eskadra nám půjčila kormidelníka Stena, posádku doplnily **Sopt'a** s **Neny** a Oskarka odstartovala ve svém premiérovém závodě. Nevedla si vůbec zle a především díky Stenovým zkušenostem vybojovala třetí místo. Tak jsme se zařadili mezi plachtící skauty.

Tábor Ohře 96, aneb návrat ke klasice 6. přístavu, tedy opět putovní po řece se vším co k tomu patří. Jak máme možnost sledovat ostatní přístavy v republice, jsme jedni z posledních, kdo pořádá vodácké putovní tábory na českých řekách, navíc bez doprovodných vozidel a materiálního zabezpečení ze břehu. První týden počasí nebylo nejlépejší, přšelo, přšelo a sluníčko vylézalo jen na malé chvíličky. To nás však příliš nermoutilo, jsme zvyklí na vodu pod sebou, tak když padá z nebe, nemůže nás to překvapit. Můžeme mít radost, že v řece bude dost vody a nebudeme dřít dna našich lodí, a vody bylo požehnaně. Jen náš tábor vypadal spíš jako pojízdná sušárna, než tábor vodních skautů. Po týdnu se situace zcela otočila a sluníčko se schovávalo jen na noc. Pro vodáka nemůže být nic krásnějšího – slunce nad hlavou a dostatek vody pod nohama. Táboru velel větry a vodou ošlehaný kapitán **Bimbo** za asistence **Inky** a **Jikry**. Důstojnické mužstvo vytvořili roveři (**Michal, Bruno, Eda, Neny, Polda, Sopt'a**). Posádku pak 15 Slanečků ve věku 8–13 let. Poprvé jsme pokřtili vodácké nováčky a uspořádali I. táborovou olympiádu, kterou vyhráli teprve devítiletí **Benzín** s **Chytrolínem**. Podle vyjádření všech účastníků, byl tábor tím nejlepším v jejich dosavadním skautském životě. A dodnes je zapsán zlatým písmem v naší kronice a našich srdcích.

Jako každý rok, i letos jsme vyjeli do matičky Prahy, kde jsme se zúčastnili mistrovského závodu „Přes tři jezy“. Letos po změně trasy, pro úpravu jezů u Karlova a Jiráskova mostu, pouze přes jez jeden (bránický s nově vybudovanou šlajsnou). Posádka **Neny, Ema, Kiki, Polda, Sopt'a** měla sice elegantní styl, ale to v tvrdé konkurenci na lepší umístění nestačí.

Poprvé okusili někteří z nás, jak chutná voda Vavříneckého potoka. **Bruno** s **Neny** a **Eda** s **Michalem** se koupali nescílněkrát a pro příště pojedou patrně na jiné lodi než je otevřená kanoe.

Premiérově pořádáme letošní vánoční besídku na loděnici. Besídka se stala symbolickou tečkou za tolik vydařeným rokem.

1997

Tento rok je ve znamení druhého Navigamu. Ale samozřejmě první jarní akcí je pro nás ronovské odemykání Doubravy. Již tradiční trasa Ronov – Žleby je pro nás dobrou zkouškou před nadcházející vodáckou sezónou. Za chladivého počasí jsme ji letos absolvovali bez větších útrap.

Navigamus 97 se koná 5. - 8. června na prostranství kempu Velký vír na Orlické přehradě, ten letošní je motivován 500. výročí plavby portugalského mořeplavce Vasco da Gamy kolem Afriky do Indie. Zúčastňujeme se pouze závodů v plachtění, ale výsledky nestojí ani za zmínku – skauti a skautky neprojeli ani startovní čarou a naši loď odehnal vítr zcela na opačnou stranu a v ostatních kategoriích jsme závod nedokončili. Navigamus je však velkým svát-

pokračování na následující stránce

dokončení z předchozí stránky

kem vodních skautů a tak nám závodní neúspěchy nikterak neubraly na výborné náladě a navazování nových přátelství.

Letošní tábor nelze nazvat jinak než tím nejsmůlovatějším v celé naší historii. Naplánován byl sjezd Sázavy a na první dny vodácký výcvik na Samopších. Zapomněli jsme však požádat o svolení Neptuna a tak se rozhodl vyzkoušet naši psychickou a fyzickou odolnost. Celý první týden přešlo tak hustě, že o nějakém ježdění po vodě nemohla být ani řeč, navíc pro vysoký stav vody v řece byl povodím vydán zákaz sjezdů. Naše stany a následně spacáky a oblečení se stávaly mokřejší až zcela nasáklé vodou. Postupně se osazenstvo tábora stěhovalo z mokrých stanů do ještě suchých. Což dospělo do fáze, kdy byly pouze čtyři pro 21 lidí a tak se praštilo do stolu a celý tábor se sbalil a jal se zdevastovat dům rodiny **Vokřálových** v Plaňanech. Po dvou dnech sušení a přespávání na kačičkém volném místě v bytě se konečně počasí celkem umoudřilo a dovolilo postavit stany na zahradě. Celá tato patálie však měla jedno vynikající pozitivum – díky vysokému stavu vody se dala sjet část Výrovky, což je v jiné situaci naprosto nemožné. A tak se devět nejzkušenějších (**Eda – Kuba, Sopt'a – Kiki, Neny – Ema, Michal – Benzín a Bruno** na kajaku) vydala na téměř prvosjezd tohoto potoka. Byl to nečekaný zážitek: stromy a lávky přes řeku i v řece, spousta větví a kmenů plujících vedle nás a další nástrahy nedobyté džungle vyvolávaly pocit skutečné expedice v neprobádaných končinách. Ostatní táborníci tvořili zabezpečovací družstvo ze břehu. Ještě nutno dodat, že letošní olympiádu vyhrál **Benzín** před **Kejval** a **Chytrolínem**. Ale takovýto tábor už raději ne!!!

Rok zakončujeme tradičním závodem „Přes tři jezy“ a vánoční besídkou na Kalcovce.

1998

Opět nás na jaře přivítali ronovští skauti na svém odemykání Doubravy. Letos jsme vyzbrojeni těžkým kalibrem, náš přístav získal darem starý nafukovací člun, jenž je možno používat jako raft, tak jsme se rozhodli podrobit ho zatěžkávací zkoušce právě na Doubravě. Je to makačka a bez silných háček je člun téměř neovladatelný, ale určitě je to zábava. Jinak vyjel na vodu rekordní (v případě Doubravy) počet Slanečků – patnáct!

Květnové svátky trávíme na loděnici: upalujeme čarodějnici a provádíme jachetní a kajakářský výcvik na Pňově.

Ve dnech 7. - 10. května je Skautská regata na Sečské přehradě. Po dohodě je vybrána závodní posádka **Kuba, Kiki, Nikola**, která nám však mnoho radosti neudělala a po neobratných manévrech dokonce poškodila hlavní plachtu, ale není to nic tragického a půjde lehce zašít.

U oddílu Žraloků přebírá velení do svých rukou **Michal** a vyjíždí osídlit „Žraločí ostrov“, kde oddíl tráví dva červnové vikendy. Jinak zůstává vše při starém, snad jen **Bruno** přestává spolupracovat s přístavem a přidává se k SK Fortuna.

Tábor je putovní po řece Berounce (1.-15. 8.). Bohužel, oddíl Žraloků je stížen salmonelózou a tak jsou již uzdravená vlčata přivázena rodiči postupně v průběhu tábo-

ra. Je zvolena nenáročná trasa: Chrást u Plzně – Dobřichovice asi 110 km. Tábor je pohodový, snad jen vymknutý kotník Poldiny je malinkým mráčkem. Je podniknuto několik výprav např. na Křivoklát, Keltské opidum, Koněpruské jeskyně a Žraloci mají celodenní výpravu Srbsko – Malá a Velká Amerika – Karlštejn – Srbsko, což je nezapomenutelným zážitkem, který můžeme všem jen doporučit. III. táborovou olympiádu vyhrává opět **Benzín** a tentokrát za sebou nechává **Chytrolína**. Nakonec jsme dokončili tábor v počtu 22 členů.

Podzim je ve znamení závodů. 26. září vyjíždí Rosničky na „Tři jezy“ do Prahy. Posádka **Poldina, Kiki, Lucika, Nikola a Hanka** se letos snaží a o kousek jim uniká bronzový stupínek, ale i čtvrté místo je v porovnání s předcházejícími výsledky zlaté.

10. říjen se zapsal zlatým písmem do naší kroniky. Posádka Žraloků ve složení **Kuba, Benzín, Chytrolín, Kejval a Hanka** od Rosniček vyhrává v Pardubicích Ranův memoriál a v součtu s Bratřovským memoriálem se stávají vicemistry republiky vodních skautů v závodech pramic!!!

Bimbo

Za čistou Mimoně a řeku Ploučnici

Protože šestý oddíl vodáček v Mimoně patří mezi správné vodáky, tak se také nerady dívají na nepořádek nejenom v ulicích, ale zejména v povodí jejich řeky Ploučnice. Tam se objevují přímo skládky odpadků všech lhostejných lajdáků.

Již tři roky, kdy se pro vodáky uzamkne řeka Ploučnice, vyhláší se 6. oddíl „Korál“ ve spolupráci s Technickými službami města soutěž ekologie pod heslem „Přijď a pomoz Mimoně stát se krásnou“.

Přihlašují se skauti a skautky, ale také děti a mládež, kteří nechodí do Junáka. Úkolem soutěže je nasbírat za hodinu co nejvíce odpadků. Dvojice dostanou rukavice, igelitové pytle a vyjdou do ulic Mimoně.

Již za deset minut se ale vrací první pro další pytle. Je to neuvěřitelné, co všechno se nenajde. Letos byla vyhlášena zvláštní cena „O nejoriginálnější odpad“. Byl to vyhozený nový buben pro pračku a ještě nerozdělané - v pouzdře - ruské rádio. A právě nejvíce odpadu se našlo u řeky. Výsledek byl úctyhodný - padesát pytlů za hodinu.

Hlavní výhru – dort - vyhrál bratr Neskvik z 2. oddílu vodáků se svým kamarádem - neskautelem Igorem, ale o sladkou odměnu se rozdělili i s ostatními. Všechny čekaly další ceny, jako jsou trička, knihy, diplomy, bloky i tužky.

Dnes 6. oddíl se svojí kapitánkou „Bublínkou“ slaví 3 roky od jeho založení a dne, kdy „Korálky“ upsalý své duše Skautingu. Zařadily se se svojí dobrou činností mezi 28 milionů skautů a skautek světa, kterým není lhostejné, jak žijí a jestli po nich zůstane něco krásného a užitečného, na co lze s úctou, obdivem a láskou vzpomínat.

Mimoňský Balů - Jiří Řeháček

Foto: Novoroční připítek kapitánky „Bublínky“ s děvčaty „Korálkami“ bylinkovým čajem, kde nechybí listy jitrocele, „který i rány hojí“.

Jirka H o l d – Amateur (tc. Pennsylvania,USA):

GUADALCANAL 12. aneb vítězství v Pacifiku

Šest měsíců trvaly urputné boje svedené o ostrov Guadalcanal v jižní části Šalamounského souostroví. Nakonec, v únoru 1943 zbytky japonské posádky, zdecimované a vyhladovělé, ostrov vyklidily. Toto vítězství mělo pro další průběh války v Tichomoří rozhodující význam, neboť znamenalo přechod strategické iniciativy do rukou spojenců. Po obsazení Guadalcanalu a vyhnání Japonců z Aleut v severní části Tichého oceánu v srpnu 1943 se spojenecká vojska začala probíjet ze dvou hlavních směrů na západ, k vlastnímu území Japonska. Po severním pobřeží Nové Guineje postupoval ambiciózní velitel generál Douglas MacArthur a na moři vedl útok velitel oblasti Tichého oceánu admirál Chester W. Nimitz. Poté, co jihomořské síly admirála Williama F. Halseyho ovládly střední a severní část Šalamounských ostrovů, zaútočil 21. listopadu 1943 admirál Nimitz na japonské baše v Gilbertově souostroví. Hned v příštím roce, přesněji řečeno, dne 1. února se americká námořní pěchota (US MARINES) vylodila na Mashallových ostrovech a obsadila i přilehlé atoly. Na těchto atolech Američané rychle vybudovali významné základny svého loďstva a letectva. Významný podíl na ženijních a konstrukčních pracích měly, nám již známé, "Seabees". Až do poloviny června roku 1944 byl jeden z těchto atolů (Eniwetok) nejzápadnějším spojeneckým opěrným bodem, ale již během června a července se americká vojska vylodila na podstatně větších ostrovech, na Guamu, na Tinianu a v jižní části Marian. Při dobývání japonských základen na Marianách byla dne 19. července 1944 vybojovaná ve Filipínském moři velká námořní bitva, ve které se střetlo 1. japonské mobilní loďstvo s americkým 58. operačním svazem, tvořeným čtyřmi silnými skupinami letadlových lodí. Tuhle bitvu zahajovali Japonci s nadějí, že se jim konečně naskytá příležitost zničit jádro nepřátelské námořní moci a současně odvrátit nebezpečí hrozící Marianám, ale jejich naděje zcela ztroskotaly a bitva skončila katastrofální porážkou japonského námořnictva. Na základě studia všech bojových zpráv, jak japonských, tak amerických, dospěli námořní historikové k názoru, že tehdy zcela zklamala japonská výzvědná činnost a že se japonští admirálové domnívali, že proti nim stojí pouze nepatrná skupina amerických námořních sil.

A tak v srpnu 1944, osmnáct měsíců od vyhnání nepřítele z Guadalcanalu, spojenecká ofenzíva již ohrožovala japonskou vnitřní obrannou linii, která tvořila poslední val chránící přístupy k samotnému Japonsku. Na celém tomto dění se US NAVY a US MARINES podílely velikou měrou. Díky vítězným bitvám US NAVY

a spojenců, izolované a zbavené možnosti přísunu posil a zásob, zůstaly i početné japonské posádky na ostrově Bouganville (nedaleko Guadalcanalu), ve východní části ostrova Nová Británie a na několika dalších ostrovech. A po obsazení Saipanu, Tinianu a Guamu a po úspěšné a rychlé práci "Seabees" mohly z těchto základen již vzlétat těžké bombardéry B-29, které měly akční rádius 2800 km a mohly tak napadat samotné Japonsko, které bylo vzdáleno 2222 km. Bombardéry nazývané také "létající pevnosti" nesly až 5 tun bomb a byly vyzbrojené velkorážnými kulomety na obranu proti japonským stíhačkám. Vzhledem k tomu, že tyto kulometry (bylo jich na palubě 9 až 13, podle vybavení) byly velmi pohyblivé a měly větší dostřel než japonské stíhačky, měla útočící stíhačka naprosto minimální naději na úspěch, což si japonští piloti velmi rychle uvědomili a raději se "létajícím pevnostem" vyhýbali. I když do Tokia bylo z těchto základen ještě daleko, dosavadní spojenecký postup v jihozápadním a středním Tichomoří vytvořil jakési kleště, které stále pevněji svíraly vnitřní zónu japonské obrany. Taková tedy byla na konci léta 1944, po bitvě u Guadalcanalu, situace na druhém hlavním válčišti druhé světové války.

Ted' ještě několik mých slov k předcházejícím povídáním o Guadalcanalu:

Asi někde došlo k chybné interpretaci správných názvů amerických sil. Proto, prosím, opravte si:

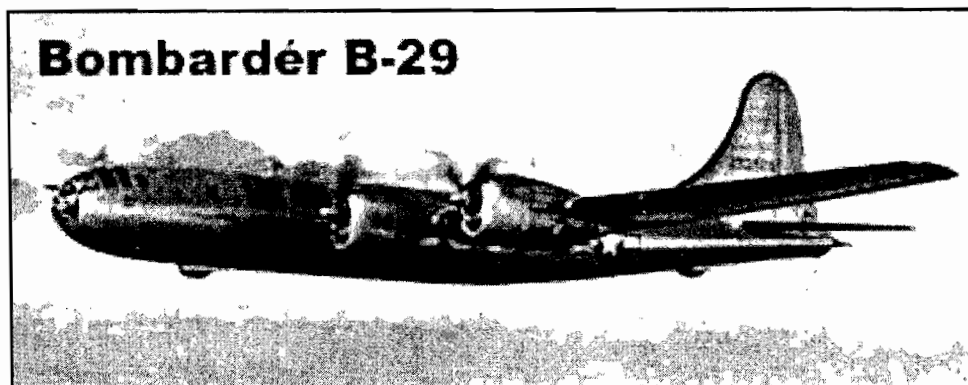
Sbor námořní pěchoty Spojených států = USMC = US MARINE CORPS.

Mám totiž dojem, že jsem použil slovo MARINERS, což je výraz pro "mořeplavce". Děkuji za upozornění Karlovi Pollakovi z kapitanátu kanadských námořních skautů.

Prameny: Smith, S. E.: The US NAVY in World War II. New York 1966

Swetman, J.: An Illustrated Chronology of American Naval History. Annapolis 1984.

Hubáček, M.: Boj o Filipíny. Praha 1990

Bombardér B-29

Bombardér B-29

TABULKA HODNOSTÍ NÁMOŘNÍCH DŮSTOJNÍKŮ

Jirka Hold-Amateur (t.č. Pennsylvania, USA):

Na pomoc admirálům Myšákovi (Nimitz) a Vulkánovi (Jamamoto).

Když jsem prohlížel různé archivy z té velké bitvy o Guadalcanal, našel jsem i porovnání hodností námořních důstojníků amerických a japonských. Tak mi to nedalo a hledal jsem dále, až jsem našel (samozřejmě ne tady v Annapolisu, ale v historických dokumentech c.a k.rakousko-uherské armády a československé armády) srovnání všech hodností. Za zmínku snad stojí, že hodnosti v US NAVY se nezměnily od dob civilní války Severu proti Jihu. V té době došlo k nějakým změnám z původních názvů, protože se objevily nové typy lodí (obrnělec MONITOR) a námořnictvo se podstatně rozšířilo. A protože naše dvě armády na NAVIGAMUSu mají své štáby, operativce, bocmany a plavčíky, tak Myšákovi i Vulkánovi nezištně předávám, aby své důstojníky také důstojně pojmenovali.

USA	Japonsko	Česky	Odpovídající armádní hodnost
Fleet Admirál	Gensui	Velkoadmirál	Armádní generál
Admirál	Tajšó	Admiral	Generálplukovník
Viceadmirál	Čušó	Viceadmirál	Generálporučík
Rearadmiral	Šošó	Kontraadmirál	Generálmajor
Commodore	Není odpovídající hodnost	Komodor	Není odpovídající hodnost
Captain	Tajsa	Námořní kapitán	Plukovník
Commander	Cusa	Fregatní kapitán	Podplukovník
Lieutenant-Commander	Šósa	Korvetní kapitán	Major
Lieutenant	Taji	Poručík	Kapitán
Lieutenant junior grade	Čúji	Mladší poručík	Nadporučík
Ensign	Šóji	Praporčík nebo podporučík	Poručík

V britském námořnictvu ROYAL NAVY jsou hodnosti celkem stejné, jen místo Fleet Admiral je Admiral of the Fleet a místo Ensign je Sublieutenant.

Z ARCHIVŮ ČLK, LK, LŠ

PSYCHOLOGIE KRIZOVÝCH SITUACÍ

VYPRACOVALA Milena Babóová – Lady, Seniorská lesní škola VS Trinidad 2001

Nebezpečné situace na nás nečekají jen v opuštěné divočině, ale velmi často se s nimi setkáváme i ve svém každodenním životě a všude kolem sebe. Každý náš všední den je plný různých nebezpečí a nečekaných situací. Rizikovým situacím se nevyhneme při sportu ani při procházce v přírodě.

V řadě případů nestačí mít jen mocné svaly a umět rychle reagovat. Většinou je třeba především umět si poradit a dělat přesně to, co je v dané situaci nejučinnější. Zde rozhoduje znalost a inteligence. Nejdůležitější je neztratit hlavu, pamatovat si, co je třeba v které situaci dělat a jak se chovat. Nikdy nemůžeme předem vědět, co se kdy stane. Neštěstí a katastrofy přicházejí většinou velmi nečekaně. Pokud nebudeme vždy a na vše připraveni, nebudeme mít dostatek znalostí a návodů, jak se v jednotlivých situacích zachovat, a ani naše chování nebude tak nacvičeno, abychom byli schopni pohotově, v prvních chvílích dokonce podvědomě správně reagovat, pak se může stát, že propadneme panice a ve snaze přežít se dopustíme osudných chyb.

Přežít se může člověk naučit

Je třeba trénovat si postřeh a umět se i ve složité situaci rychle a správně orientovat a rozhodovat. Důležité je zachovat si chladnou hlavu a nepropadnout panice. Naučit se spolehat v mimořádných situacích především na sebe a teprve potom na různé technické prostředky. Naučit se improvizovat s tím, co je po ruce, pomoci si sám, a pak teprve čekat pomoc od jiných.

Zásady řešení mimořádných situací

Základním předpokladem pro úspěšné překonání rizikových situací je psychická připravenost a vyspělost každého z nás. V nouzové situaci si musíme často umět poradit i v cizím prostředí, v opuštěné divočině, stejně jako uprostřed rozvášněného davu. Naším největším nepřítelem jsou strach a neznalost. Strach vzniká z pocitu osamělosti a opuštěnosti v nebezpečí. Ze strachu se rodí nerozhodnost, bezmocnost, nejistota, slabost a poraženectví. Strach může být násoben hladem, žízní, vedrem, mimořádným chladem, tělesným vyčerpáním a stresem. K tomu, abychom přežili a vyřešili složité životní situace, musíme přemoci svůj strach! Především musíme mít pevnou vůli přežít. Kdo se jí vzdá, zahyne.

Úspěšné přežití v krizových situacích

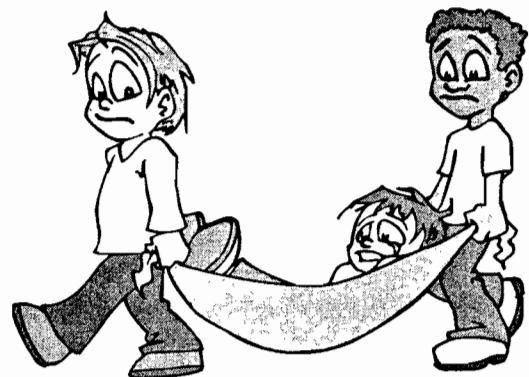
Chceme-li přežít, musíme ovládat své city, nenechat se ovládnout pocity a náladami. Zůstáváme za všech okolností

klidní, neplýtváme zbytečně energií. Zbytečně nekřičíme a neděláme žádné nepotřebné pohyby. Zachováme si smysl pro humor a působíme tak i na druhé. Strach nejlépe překonáme sebedůvěrou. Nesmíme se nechat ničím zaskočit, musíme jednat rychle a uváženě, ale ne ukvapeně. Při neustálé činnosti nebudeme mít dlouhou chvíli a nepropadneme bezraději. Pro přežití je nejdůležitější nikdy se nevzdávat!

Přežití ve skupině osob

Boj o přežití ve skupině je mnohem snažší než pro jednotlivce. Psychické a fyzické rozložení sil mezi slabšími a silnějšími jedinci, týmová práce a společné řešení problému je mnohem perspektivnější a dává větší šanci na přežití. Na druhou stranu však může dojít k problémům a následné krizi. Silnější jedinci, nebo jejich skupiny, mohou začít potlačovat slabší a snažit se získat osobní prospěch na jejich úkor. Může dojít dokonce i k bitkám a vykořisťování. Všem těmto negativním produktům krize je nutno předjet. Dopomohou k tomu následující opatření:

- > Volba vedoucího skupiny a jeho zástupce. Je možno se dohodnout, že se jednotliví členové budou v určitých intervalech střídát. Z čistě psychologického hlediska to ale není nejlepším řešením, pokud jsou ve skupině psychicky labilní či nevyspělí jedinci.
- > Vedoucí skupiny je zodpovědný za přežití všech. Rozděluje úkoly a kontroluje jejich plnění. Je dobré, pokud i on sám má něco malého na práci.
- > Základem života ve skupině je vzájemný respekt, respektování vedoucího a jeho příkazů, vzájemná ohleduplnost, souhra týmu a pomoc.
- > Všichni členové si musí vypěstovat pocit sounáležitosti a vzájemné závislosti.
- > O důležitých rozhodnutích souvisejících s přežitím se rozhoduje společně a v zájmu všech, stejně tak i o zásobách a majetku skupiny.

PANIKA

Co je to panika a jak vzniká

Překvapí-li nás nenadále události, na které jsme nebyli připraveni, připadáme si v prvních chvílích zcela bezmocní. Strach oslabuje vůli žít, snižuje schopnost reagovat na situaci a podryvá sebedůvěru, toto vše se souhrnně zve panika.

Nebezpečí paniky

Láme lidskou vůli, odstraňuje morální zábrany a šíří se jako lavina. Odolat jí dokáží jen charakterově nejsilnější jedinci. Panika zbavuje lidi rozumu a nutí je k bezhlavému jednání, v němž pud sebezáchovy potlačuje všechno ostatní. Lidé zachvácení panikou se chovají jako smyslu zbavení a dají se jen velice těžko uklidnit a zvládnout. Základem paniky jsou strach a hrůza.

Strach

Strach souvisí s úzkostí stejně jako s výrazem vyděšení. Člověk má sevřené hrdlo, srdce mu buší, krevní tlak a adrenalin stoupají. Řada lidí ztuhne a není schopna pohybu. Strach může být tak silný, že se člověk zblázní a útočí bezhlavě na vše kolem sebe. Strach je nevyočitatelný a zdánlivě proti němu není obrany.

Bázeň

Na rozdíl od strachu, který nemusí mít pevný důvod, je bázeň adresná. Bojíme se buď někoho nebo něčeho. Proto se s bázní dá bojovat lépe. Lze odstranit její příčinu, posílit vlastní sebevědomí a zkušenosti.

Bázlivost

V některých lidech je velmi silně zakořeněna. Často stačí jen malý popud, drobná příčina, aby se lidé báli. Lidé s malou fantazií nebo s vytříbeným filosofickým názorem jsou méně náchylní k bázlivosti. Také náladoví a nervově labilní lidé zpanikaří rychleji než flegmatici a lidé s pomalejším uvažováním.

Bázlivost a fantazie vedou k panice!

Bázlivost podporují a rozvíjejí především následující faktory:

- > Tma, mlha, bouře a špatné počasí.
- > Neobvyklé přírodní úkazy, například Eliášovo světlo, Severní záře nebo lomy světla v mracích.
- > Vysoká fyzická a psychická zátěž lidí při přírodních katastrofách, za války, při různých neštěstích a nehodách.
- > Šeptaná propaganda a nepodložené pověsti.

Automatická reakce - pud sebezáchovy

V některých situacích se může stát, že člověk zareaguje automaticky, bez rozmyslu, ale přesto správně. Rozhodně si uvědomí, že musí přežít a dost často se stává, že si svou reakci nepamatuje. Jde o takzvaný pud sebezáchovy. Často jde o život a tak se záchrana soustředí pouze na něj, materiál jde stranou, což je celkem logické.

PODOBY PANIKY

Nálady

Atmosféra je neklidná a napjatá, roste nedůvěra a napětí. Stačí sebemenší podnět a nálada se změní v akutní stav a jako lavina vybuchne v útok.

Útěk

Panický útěk je nekontrolovatelný a může vést k částečné nebo úplné ztrátě sebeovládání jedince. Je vyvoláván hlavně sluchovými vjemy. Čím více lidí panika zachvátí, tím větší nebezpečí představuje. V davu se panika násobí a může se vyvinout až v paniku lavinovou, která je nejnebezpečnější.

Strnulost

Strnulost je pravým opakem útěku a bývá vyvolána především vjemy. Často bývá zaměňována s bezvědomím či jinými formami strnulosti. V nejhorších případech může dojít k ochromení ústředních tělesných orgánů a následně k smrti.

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA PRO ROZPOZNÁVÁNÍ PANIKY, JEJÍ PŘEDCHÁZENÍ A POTLAČOVÁNÍ

Rozpoznávání

Lidé jsou nervózní a neklidní, mají stmulé tváře, strach a při sebemenším neklidu se shlukují dohromady. Chovají se chaoticky, často se třesou, jsou dezorientovaní, nejsou schopni promluvit, zůstávají bez pohybu na ohroženém místě a nebezpečí se nijak nebrání.

Prevence

- > Lidem ohroženým panikou musíme vysvětlit skutečnou situaci a možnosti jejího řešení. Ukážeme jim ty, kteří jsou schopni je z nebezpečné situace vyvést a přimějeme je k tomu, aby je přijali za své vůdce.
- > Hrozící nebezpečí nepodceňujeme, ani nezveličujeme.
- > Hovoříme klidně, jasně a věcně, navrhneme dle možností alternativní řešení.
- > Z davu vybereme ty, kteří by mohli pomoci a dohlížíme na ty, kteří podléhají strachu, bázní, děsu a panice. Ty je třeba v případě nutnosti izolovat.

- > Pokud se situace vyhrotilí, snažíme se lidi povzbudit, promluvit jim do duše.
- > Snažíme se, abychom sami byli v dobrém psychickém i fyzickém stavu.
- > Vždy je nutné zachovat rozvahu.
- > Nebezpečí vzniku paniky mažeme předejít řádnou organizací každé akce!!

Boj proti panice

- > Panika se rychle šíří! Nesmíme se nechat také strhnout. Je nutné zachovat klid i přes vlastní nejistotu. Na zpanikařené lidi nejlépe působí člověk, který si i v kritické situaci zachová svou lidskou důstojnost, klid, plní své povinnosti a ještě pomáhá jiným.
- > Příklady táhnou! Každý silný jedinec musí jít příkladem. Klid, kázeň a obětavost táhnou!
- > Příkazy vydáváme rozhodně, jasně a smysluplně. Přitažlivý příklad je nejen dobrou prevencí, ale i bojem proti vznikající panice.
- > Své rozkazy, instrukce a povely hlásíme co nejhlasitěji, třeba i pomocí rozhlasu či sirény.
- > Lidé musejí být zastaveni a uklidněni. V případě nutnosti použijeme i násilí, ale dbáme na maximální šetření zdraví a životů. Klasických pár facek patří mezi účinné a přiměřené metody.
- > Prchající dav se snažíme rozdělit na menší skupiny, které se lépe pacifikují.

- > Pokud dav nerozumí naší řeči, použijeme výmluvná gesta a tón řeči. Příkazy musí znít rozhodně a nekompromisně, aby dav pochopil naši důležitou pozici. Naše vlastní chování a jednání je nejlepším příkladem.

Zapamatujme si:

Na každý jev lze najít obranu. Ani v té nejtěžší situaci neztrácejme odvahu, naději a chladnou hlavu a hledáme její nejúspěšnější řešení. Každou svou akci si dobře a rychle promyslíme. Nejdříve myslíme, pak jedneme! Jedneme klidně a jdeme příkladem ostatním.

Potlačujeme paniku především sami v sobě

- > Vlastní zdravou sebedůvěru je potřeba pěstovat a při každé příležitosti posilovat. Nesmíme se přeceňovat, ani podceňovat.
- > Ideální je být vždy, všude a za každých okolností v dobrém fyzickém i psychickém stavu.
- > Odhad situace a vhodná reakce je nutností.
- > Nejprve myslíme, pak jedneme.
- > Poznejme sami sebe. Jen člověk sám zná své možnosti a jejich hranice.
- > Vždy musíme chtít přežít. Neustále si proto opakujeme: Já to dokážu!

*Použitá literatura: Umění přežít- Harald Kruse
Psychologie- Ilona Gillernová, Miriam Malotínová*

VYUŽIJTE NĚKDO NABÍDKU?

Vážení přátelé,

dovolte, abychom Vás upozornili na soutěž o přidělení grantového příspěvku na projekt SOUŽITÍ S VYDROU v roce 2003, vyhlášenou Českým nadačním fondem pro vydru. Předmětem podpory jsou:

- environmentální výchova a osvěta zaměřená na problematiku vydry říční
- tematicky zaměřené pobytové akce dobrovolníků, dětí a mládeže, seznamující účastníky s problematikou ochrany vydry říční
- pracovně zaměřené pobytové akce dobrovolníků realizující praktická opatření v ochraně vydry říční

Výše příspěvku činí 5 000 - 50 000,- Kč.

Uzávěrka: 28. února 2003 ve 12:00 hodin.

Bližší informace a formulář žádostí získáte u Českého nadačního fondu pro vydru (<http://www.otter.trebone.cz/>), p.o.box 53, 379 01 Třeboň, tel.: 384 722 088, e-mail: otter@cbox.cz

Sluneční soustavou krok za krokem

Jupiter je největší ze všech planet sluneční soustavy: má 11krát větší průměr než Země (142 984 km), je 318krát hmotnější a 1 300krát objemnější. Nalézá se 778 milionů kilometrů od Slunce. Tento obr je obklopen hustou atmosférou, tvořenou hlavně vodíkem a héliem, v níž krouží mraky, složené také ze zmrzlých a kapalných plynů: zejména z metanu a čpavku. Protože se sama otáčí velkou rychlostí (za méně než 10 h), protahují se tyto mraky v pruhy rovnoběžné s rov-

vníkem a zavíjejí se tak do pásů. Výše položené mraky se jeví jako zářivě jasné, zatímco ostatní zůstávají tmavé. Tyto oblačné formace jsou velmi

bouřlivé: pozorují se ohromné víry, které se rychle či pomaleji mění. Jeden z nich tvoří ohromnou červenou skvrnu, která dlouho budí zájem astronomů: je to stále trvající uragán, čtyřikrát větší než Země.

Vrcholy mraků jsou velmi chladné (-148°C), směrem do nitra planety však teplota a tlak narůstají. V nitru Jupitera teploty dosahují 30 000°C a tlak 100miliónkrát přesahuje tlak na povrchu Země. Jupiter má silnou atmosféru, pod ní velice hluboký oceán tekutého vodíku a hélia a uvnitř pevné jádro z hornin a ledu. Zjednodušeně ho lze popsat jako kouli husté kapaliny se silnou atmosférou a uprostřed této kapaliny plave jádro. Na této planetě se tedy samozřejmě nedá přistát. Jupiter má šestnáct známých měsíců. Čtyři z nich jsou velké měsíce, jejichž velikost je srovnatelná s Merkurem, byly objeveny již Galileo Galileem, podrobnosti k nim můžete získat v příštím čísle. Jsou to Io, Europa, Ganymedes, Callisto. Zbytek jsou malé měsíce, dosahující jen několika kilometrů v průměru.

Prstence

Divili by jste se, ale i Jupiter má prstence, i když s nimi není často zobrazován. Ve srovnání s těmi Saturnovými jsou to samozřejmě úplně mušky. Zevní okraj hlavního prstence se nachází ve vzdálenosti přibližně 57 000 kilometrů od nejvyšších mračen v atmosféře. Široký je zhruba 6 000 kilometrů a směrem k planetě přechází v rozptýlené halo, na druhou stranu ve velký vnější prstenec.

Červená skvrna na Jupiteru

Tato velká skvrna mění s časem svou velikost a barvu. Měří více než 30 000 kilometrů na délku a 13 000 kilometrů na šířku. Jde o obrovský vzdouvající se uragán v atmosféře Jupitera. Jupiter je nehmotnější a největší planetou sluneční soustavy. Díky svým pohybům po nebeské sféře a především své jasnosti (až -2,9 mag) neunikl již ve starověku pozornosti astronomů. Jeho jasné žluté světlo vzbuzovalo úctu a bázeň. Není proto divu, že byl také jedním z prvních objektů, na který zamířil Galileo Galilei v roce 1609 svůj primitivní dalekohled. I přes nedokonalost přístroje se mu podařilo odhalit čtyři jeho nejjasnější měsíce. Byla to jakási sluneční soustava v malém. Až do dnešních dnů nazýváme čtveřici nejjasnějších měsíců Jupitera jako galileovské.

Rozvoj pozorovací techniky vedl k objevu bouřlivých dějů ve velmi hmotné atmosféře tohoto plynného obra. Byl vděčným

objektem minulých pozorovatelů, a tak se postupem doby začala objevovat řada zvláštností, které byly vysvětleny teprve v nedávné minulosti, nebo se dokonce jejich podstatu nepodařilo spolehlivě odhalit. Jedním z pozoruhodných útvarů v atmosféře je nepochybně Velká rudá skvrna (GRS - Great Red Spot). Kromě atmosférických zvláštností byla postupně objevena radiová emise pocházející z obří magnetosféry. Celá řada

překvapení nás rovněž čekala při odhalování tajemství celé rodiny jupiterových měsíců.

Skutečný kvantitativní i kvalitativní nárůst poznatků souvisel s vysláním automatických sond, které měly za úkol tuto planetu a její systém

zkoumat. Přisun nových poznatků velmi rychle předčil všechny dosavadní znalosti a mnohé pozorované jevy či útvary byly uvedeny na pravou míru. Bylo objeveno velké množství jevů nových, a někdy i velmi překvapujících. Namátkou je možné jmenovat objev jupiterova prstence, intenzivní vulkanickou činnost na měsíci Io, překvapivou dynamičnost atmosféry atd.

Průzkum

Jako první k Jupiteru startovala 2. 3. 1972 sonda Pioneer 10. Na palubě měla 11 vědeckých přístrojů o celkové hmotnosti 30 kilogramů. U Jupitera pořídila na 300 barevných snímků (především atmosféry planety), detekovala velké množství vysokoeenergetických částic a iontů. Překvapila i barevnost atmosféry. Sonda prováděla i výzkum povrchů měsíců.

5. 4. 1973 startovala k Jupiteru druhá sonda Pioneer 11, které se do blízkosti obří planety dostala počátkem prosince následujícího roku. Zjistila přítomnost atmosféry kolem měsíce Io, intenzivně snímkovala jednotlivé měsíce, objevila vliv blízkých měsíců na strukturu magnetosféry atd. Sonda pokračovala ve svém letu k Saturnu. Po Pioneerech přišla nová generace sond - sondy Voyager.

Sonda Voyager 1 startovala 5. 9. 1977 a od 105 kilogramové aparatury v podobě 10 přístrojů se očekávalo mnohé. Očekávání byla nadmíru splněna. Tak trochu náhodou došlo k objevu prstence Jupitera, který je tvořen velmi jemným materiálem. Dále sonda prováděla výzkum radiačních pásů, rozložení nabitých částic v okolí planety, pořizovala snímky měsíců i samotné planety, prováděla infračervenou spektroskopii, radiometrii a několik experimentů bylo věnováno i planetární radioastronomii.

Sonda Voyager 2 startovala 20. 8. 1977 a v červenci 1979 již prováděla měření u Jupitera. Šlo o podobný výzkum jako u Voyageru 1. Všechny tyto sondy přispěly k lepšímu poznání obří planety. V jejich stopách dnes kráčí Hubbelův kosmický dalekohled, který se velmi často věnuje snímkování těles sluneční soustavy, a především sonda Galileo, která již několik let pracuje jako první umělá družice Jupitera.

Právě poslední jmenovaná sonda - sonda Galileo - zahájila novou etapu výzkumu. Její historie sahá až do roku 1976, kdy prof. Van Allen doporučil NASA vyslat obdobnou sondu. Projekt byl schválen a realizace se ujala Laboratoř tryskového po-

strana -20-

honu (JPL) v Pasadeně a Amesovo výzkumné centrum. Hmotnost sondy je značná, stejně jako cena, 5,5 metrů dlouhá sonda o hmotnosti 2,5 tun přišla americké daňové poplatníky na 1,5 miliardy dolarů. Hmotnost samotné sondy činila 1291 kg a paliva 1089 kilogramů. Na své palubě nesla i malou atmosférickou sondu, která měla poprvé v dějinách astronomie a kosmonautiky sestoupit do atmosféry obří planety a přímo v ní provést měření. Atmosférická sonda měla hmotnost 338 kilogramů. 2,5 tunová sonda byla na oběžnou dráhu kolem Země vynesena americkým raketoplánem Atlantis (startoval 18. 10. 1989). Odtud se pomocí urychlovacího stupně IUS dostala na dráhu k Venuši. Ne, nejde o chybu! Sonda skutečně byla vypuštěna směrem k Venuši. Problém byl v tom, že urychlovací stupeň Centaur nebylo možné po havárii raketoplánu Challenger používat. Musela být použita méně výkonná jednotka IUS, která však sondě nebyla schopna dodat potřebnou rychlost letu k planetě. Proto se stejně jako u sond Voyager 1 a 2 využilo tzv. gravitačního manévru - gravitačního praku. Přesně vypočtenými průlety kolem planet, i velmi těsnými, byla sondě udělena potřebná rychlost pro let k Jupiteru. U sondy Galileo se jednalo o manévru nazvaný VEEGA (Venus - Earth - Earth - Gravity Assist). Manévru představoval jeden průlet kolem Venuše a dva průlety kolem Země. Při těchto gravitačních manévrech se sonda přiblížila ke dvěma planetkám hlavního pásu planetek.

Vznik

Velké planety vznikaly v místech, které byly velmi bohaté na lehké plyny (vodík, helium). Na vytvořená skalnatá jádra, několikanásobně většího průměru než Země, se začaly nabalovat obrovské masy plynů. Kamenná jádra obalovaná stále větším množstvím plynů nabývala na hmotnosti a svým gravitačním účinkem vysávala všechn okolní plyn ve svém dosahu. V oblastech, kde vznikala Jupiter bylo zřejmě plynu nejvíce. Navíc svůj vliv sehrála i značná velikost kamenného jádra. Množství plynů směrem k vnějším hranicím planetární soustavy klesalo, a tak jiné velké planety nedorostly do rozměrů Jupitera.

Povrch planety

Vnitřní struktura všech velkých planet je obdobná. Uvnitř se nachází kamenné jádro, které dnes dosahuje teplot přes 20 000°C. Těsně po vzniku planety mělo kolem 50 000°C. Jádro je obaleno plynem, který se však díky obrovským tlakům i teplotám nachází v tzv. kovové fázi. Díky podmínkám nabývá vlastností kovů (tepelná vodivost, elektrická vodivost atd.). Nad tímto spodním pláštěm z kovového vodíku se nachází vrstva molekulárního vodíku a helia. Zřejmě přechází z kapalné fáze do fáze plyné. Nad ní se nachází snad jen několik set kilometrů mocná vrstva plyné atmosféry. Nejvyšší vrstvy pak můžeme přímo pozorovat. Vrstva kovového vodíku je nesmírně důležitá pro generování magnetického pole.

Magnetosféra je vskutku obrovská, má průměr větší než Slunce, a svými rozměry překoná více než 1 200 rozměry magnetosféry zemské a ve své intenzitě dokonce 20 000. To svědčí o velké intenzitě procesů, které magnetické pole generují. Uvnitř magnetosféry obíhají velké jupiterovy měsíce. To vytváří celou

řadu zajímavých jevů a efektů. Byly nalezeny oblasti s vysokou hustotou nabitých částic, radiální pásy, mezi planetou a měsícem Io dochází k propojení složitými proudovými systémy. Velikost elektrických proudů činí i milióny ampérů. Kolem měsíce Io se v magnetosféře vytváří jakýsi toroidální oblak zvýšené koncentrace iontů vyvržených při vulkanické činnosti z povrchu měsíce. Je registrováno radiové záření pocházející z magnetosféry. Byly pozorovány i mohutné polární záře, vznikající stejně jako u Země.

Atmosféra

Velká, hmotná atmosféra je velmi dynamická a barevná. Rychlost atmosférických proudů dosahuje hodnot až 600 kilometrů za sekundu. V některých místech i větších. Velikost jediného atmosférického útvaru - Velké rudé skvrny - je přibližně dvakrát větší než průměr naší planety.

Atmosféra se vyznačuje zonálním typem proudění a obsahuje především vodík, helium a molekuly bohaté na vodík (např. čpavek, metan atd.). Kromě těchto základních komponent bylo v atmosféře detekováno velké množství dalších sloučenin jako

například etan, acetylen aj. Byla zjištěna i přítomnost deuteria. Bohatost sloučenin v atmosféře ukazuje na panující chemickou nerovnováhu. Ta se zde udržuje díky slunečnímu záření, které neustále velké množství molekul díky ultrafialovému záření rozkládá.

Řadu nových informací o atmosféře nám přineslo atmosférické pouzdro, které sestoupilo do vrchní části atmosféry. Podle naměřených údajů a jiných pozorování sestoupilo

pouzdro v atypické oblasti atmosféry - v oblasti bez oblačnosti. Proto někteří odborníci nepovažují naměřené hodnoty za obecné pro celou atmosféru.

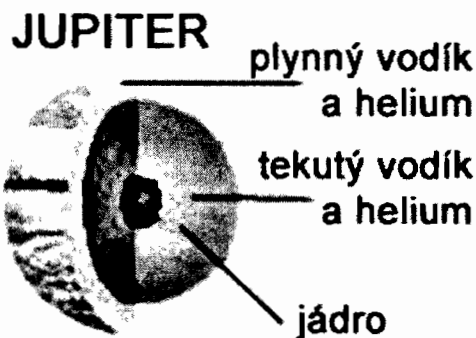
Jupiterův prstenec je ze Země prakticky nepozorovatelný. Mohou jej zaznamenat jen největší dalekohledy v infračerveném oboru. Je tvořen velmi jemnými prachovými částicemi o rozměrech metrů. Rozměry a strukturu naleznete v tabulce. Materiál je do oblastí prstenců zřejmě doplňován z povrchů malých měsíců kroužících v prstenci nebo blízko něho. Údery mikrometeoritů na povrch měsíců vyražejí stále nové a nové prachové částice, které se po čase dostávají do prstence.

Zajímavosti

V kapitole o Jupiteru nelze nezpomenout alespoň stručně událost, která byla nazývána událostí století. Odehrála se ve dnech 16. - 22. července 1994. V tomto období dopadly do husté atmosféry Jupitera jednotlivé úlomky komety Shoemaker-Levy 9. Kometa byla Jupiterem zachycena a při těsném průchodu kolem planety byla slapovými silami roztrhána na jednotlivé úlomky, které při dalším oběhu zanikly v hustých vrstvách atmosféry. Vzhledem k tomu, že kometární jádra mají velmi malou soudržnost, není rozpad kometárního jádra tak nezvyklým jevem. Byl už pozorován u několika komet.

Odhaduje se, že na Jupiter dopadá průměrně každých 500 let kometární jádro o velikosti 300 metrů a každých 6 000 let o velikosti přibližně 1,6 kilometru.

Zdroj: Internet, Encyklopedie Diderot
Zpracovala: Majda

Navrhované úpravy stávajících stanov SHP

1) Úprava čl. 2.5 (spolupráce s přístavy):

- aktivní činnost vedení „klubu“ při jednáních s orgány veřejné správy
- vytvoření podmínek pro taková jednání
- získání rodičů pro práci v „klubu“ a jejich zapojení
- získání prostředků pro přístav/oddíl

2) Úprava čl. 3 (orgány SHP):

- organizační zajištění činnosti „klubu“

3) Úprava čl. 4.2:

- začlenění samostatných organizačních jednotek „přístavních klubů“ do struktury SHP u přístavů, kde pro to budou podmínky
- stanovení pravomocí „klubu“ obdobně jako ZOJ Junáka (čl. 31 Stanov Junáka)
- pro „klub“ je třeba respektovat ust. § 6, odst. 2e zák. č. 83/1990 Sb o sdružování občanů – min. 3 osoby

4) Úprava čl. 5:

- zastoupení „klubu“ na Velké radě
- vztah ke Kapitanátu SHP, rozsah samostatnosti „klubu“

5) Úprava čl. 6:

- rozsah rozhodování vedení „klubu“ s tím, že o používání majetku „klubu“ rozhoduje vedení „klubu“ s konečnou platností
- „klub“ hospodaří s jednoduchým účetnictvím
- evidence členských příspěvků SHP a členů SHP
- zajištění agendy Fondu aktivit
nevýhody: nezbytná centrální evidence (příspěvky, FA...)

Nově:

1) Článek 3.4

- zastoupení klubu SHP upravují tyto stanovy v čl. 4 a 5

2) Článek 4.2

- „SHP“ tvoří členové sdružení a „kluby SHP“ (přístavní, oddílové) v místech, kde pro to budou vytvořeny podmínky.
- „Přístavní/oddílové kluby SHP“ jsou samostatné organizační jednotky ve smyslu ustanovení §6, odst. 2, písm. E zák. č. 83/1990 Sb. v platném znění, jednající svým jménem.
- Jejich právní subjektivita je odvozena ze subjektivity Sdružení HLAVNÍ PŘÍSTAV. „Kluby“ se dále nečlení, minimální počet členů „klubu“ jsou 3 členové.

3) Článek 5.1

- nejvyšším orgánem „SHP“ je Velká rada členů „SHP“; právo účastnit se má každý člen „SHP“ a za klub „SHP“ nejvýše 3 členové.

4) Článek 5.2

- se doplňuje větou: Přijetí nového člena „SHP“, zřízení „klubu SHP“, nebo ukončení členství.

5) Článek 6.4

- se doplňuje větou: Kapitanát zajišťuje pro vedení „klubu SHP“ pouze informační a metodickou činnost.

Nově:

Článek 7.7

„klub SHP“

- hospodaří s jednoduchým účetnictvím; o používání majetku „klubu SHP“ rozhoduje jeho vedení s konečnou platností.
- Vede evidenci svých členů a členských příspěvků.
- Vedení „klubu SHP“ je tříleté; pravidla jeho činnosti jsou obdobné Kapitanátu SHP /čl.6 shora/.
- Volební období je dvouleté.

Původní článek 7.7 se značí „7.8“.

Definitivní znění bude schvalováno na jarním semináři K+K. Eventuelní připomínky zasílejte do konce března br. Vlastovi Filipovi, Dělnická 49A, 170 00 Praha 7.

Kapitanát SHP
4. 2. 2003

XII.ročník

ODEMYKÁNÍ DOUBRAVY a Wodácký Wíkend

29.3. a 30. 3.2003

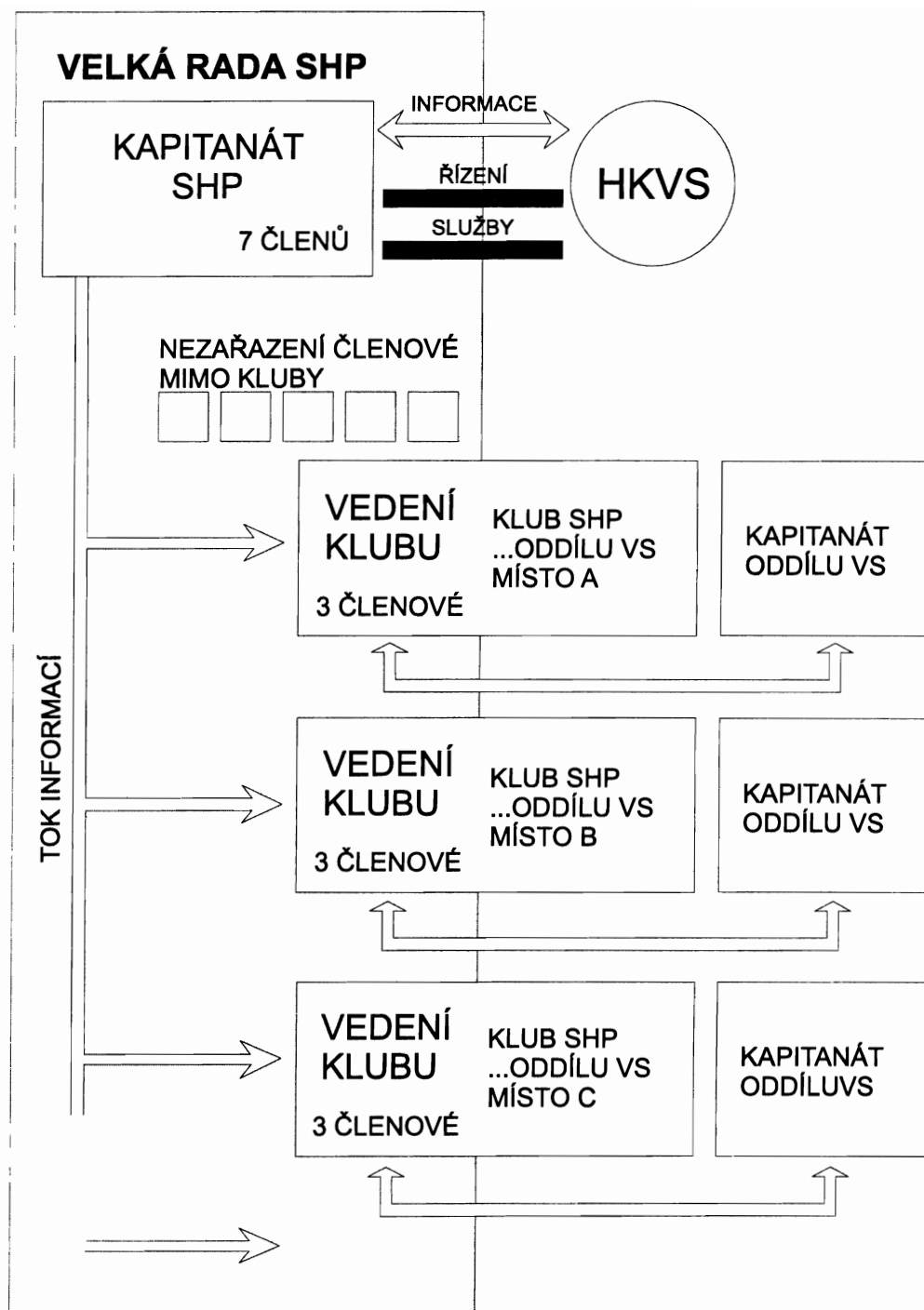
Pařížov-Ronov (WW I-WW II)

Začátek v 11.00 hodin nad mostem v Pařížově

AHÓÓÓJ

Info: 607 526 16 >

Vlajková etiketa II

Pokračování z předešlého čísla

Každá vlajka je naší navštívenkou, musí být vzorně čistá a správně vyvěšená. Každý skaut má proto dobře znát pravidla o ceremonii vztyčování a snímání vlajky. Především vodáci a námořníci, ale také vodní skauti vždy vlajky ctíli a používání vlajek včetně složitého, ale krásného ceremonálu bylo jejich silnou stránkou.

Základní pravidla o vlajkové etiketě:

1. Především rozeznávejme prapor od vlajky. Prapor je předmět dekorační, libovolných rozměrů, přibitý na žerdi, nebo splývající s domu apod. Naproti tomu vlajka vlaje na stožáru; dá se spouštět a vytahovat, je upevněna na šňůře a má přesný rozměr (poměr mezi délkou a šířkou).

2. V přístavu, na kotvišti nebo na táboře se musí vlajka vytáhnout na stožár vždy ráno v 8:00 hod. při nástupu a spouští se při západu slunce ve 20:00–20:30 hod. Toto se týká všech vlajek.

3. Po západu slunce a před 8 hod. ranní nesmí vlát žádná vlajka, s výjimkou těch, které vlají na lodi, které buď připlula, nebo odplouvá.

4. Za silné bouře, deště a ve sněhové vánici můžeme i přes den vlajky spustit, jmenovitě velké, aby nepřekážely v rozpoznávání menších signálních vlajek, aby nezatežovaly stožár a samy se neničily.

5. Nikdy se nesmí vyvěsit na jedno lanko víc než jedna vlajka.

Výjimky:

a) zpráva sestavená z kódových vlajek,

b) jachta, vracející se ze zahraniční plavby, má právo po dobu 7 dnů od překročení státní hranice nést na pravoboch části stěžňového břevna vlajky všech navštívených států v abecedním pořadí pod sebou na jednom lanku.

6. Vlajka se má vztyčovat a spouštět obřadně. Na stožár stoupá hbitě, spouští se pomalu. Na noc se odváže a uloží. Na táborech zaveďte u stožáru přes den hlídku v kroji.

7. Vlajku dotahujeme až k vrcholu stožáru. Vlajka v půli znamená smutek.

8. Lanko řádně napneme, aby se vlajka ve větru nevzdalovala od stožáru. Ve výši asi 1,5 m od země se lanko pevně uváže na úvazník.

9. Státní vlajka se vytahuje na stožár rozvinutá, jen oddílové nebo osobní vlajky se mohou vytáhnout složené a teprve po dotažení státní vlajky /v 8:00 hod. ráno/ se rozvinují povolením smyčky trhnutím lanka.

10. Vlajku upevňujeme k vytahovacímu lanku nejlépe olivkou přišitou k hornímu cípu vlajky, která se zapne do oka lanka. Dolní cíp vlajky má přišitou šňůrku, která se spojí s lankem škotovým uzlem.

11. Státní vlajka se nesmí dotknout země. Starou vlajku, pokud ji pietně neschováváme na památku, spálíme obřadně při táborovém ohni.

12. Čs. státní vlajka má vrchní pole bílé a spodní červené, mezi něž je vsunut modrý klín od stožáru do středu vlajky. Poměr délky vlajky k její šířce je 3:2. Bílá barva vlajky vlaje tedy vždy nahoře. U praporu je umístěna při pohledu na svisle umístěnou vlajku na levé straně.

13. Prapory mohou být k žerdi přibity a mohou mít různé rozměry. Modrý klín však vždy sahá až do středu praporu.

14. Při smutku se vytahuje rozvinutá vlajka pomalu až k vrcholu stožáru, nechá se chvíli vlát a pak se velmi pomalu spouští do poloviny stožáru. Večer při spouštění se opět vytáhne až k vrcholu. Chvíli se nechá vlát a pak se zvolna spouští.

15. V případě národního smutku se vyvěsí všechny vlajky do půli stožáru. V případě úmrtí člena oddílu se vyvěsí jen oddílová vlajka do půli stožáru.

16. V průvodě se nese vlajka na žerdi. Při rozvinování se otáčí žerdí, přičemž další ji drží v ruce, aby se nedotkla země. Vlajku neseme svisle vztyčenou asi 6 kroků před útvarem. Velitel útvaru jde před ní asi 3 kroky. Další vlajky se nesou až za státní vlajkou, přičemž tato může mít čestnou stráž.

17. Při vztyčování a spouštění nebo při vlajce nesené v průvodu stojí všichni v okolí v pozoru, civilisté s hlavou obnaženou, osoby v uniformě nebo ve skautském kroji zdraví předepsaným způsobem.

18. Na dome může mít vlajka skloněnou žerď pod úhel 45°.

19. Vlajku nikdy nevyztužujeme, aby odstávala od stožáru i za bezvětří. Rovněž ji nikdy nechráníme průsvitnými obaly.

20. Při přehlídce se skloní státní vlajka žerdí do úhlu 45°.

U nás není zákon, že se státní vlajka nikdy nesklání jako např. v USA.

21. Na vlajku nikdy netiskneme a nevyšíváme hesla, odznaky a obrazy. Vlajka nesmí být nikdy podkladem pod oddílový nebo jiný prapor.

22. Státní vlajku vyvěšují tyto lodi: jachta kotvící v přístavu na zádi, za jízdy na zádi nebo na vratiráhně. Parník vyvěšuje vlajku stejným způsobem. Větší motorové čluny rovněž. Kanoe, kajaky a pramičky nepoužívají státní vlajky vyjma při jízdě v cizině, a to na zádi. Na přídi mohou mít lodě vlajku klubu nebo vlastníka. Na stožáru má státní vlajka výsostné místo na ráhně, kam není možno v žádném případě vyvěsit žádnou jinou vlajku a také pokud na stožáru ráhno je, nesmí být státní vlajka vyvěšena jinam než na ráhno.

23. Zdravení lodí státní vlajkou se děje tak, že se spustí do půli stěžně a opět se vytáhne na dřívější místo. Všechny lodi bez rozdílu zdraví napřed lodě válečné.

24. Jachty se navzájem zdraví tak, že vyvěsí vlajku klubovou nebo vlajku majitelovu, nebo použijí způsobu výše uvedeného.

25. Odpověď se dává ihned a stejným způsobem jako pozdrav.

26. Loď připlouvající po západu slunce do přístavu má všechny předepsané vlajky vyvěšeny, a. v okamžiku, kdy zakotví, je všechny spustí. Vztyčuje je až ráno v 8 hod.

27. Loď opouštějící přístav vyvěsí své rozpoznávací vlajky a jakmile je mimo, všechny spustí.

28. Při slavnostních příležitostech se kotvící jachty vyzdobí vlajkoslávou. K vlajkoslávě používají se výlučně vlajky mezinárodní vlajkové abecedy (kódu), a to seřazeny tak, že se střádají vždy 2 vlajky a 1 plamenec. Vyvěsí se od příde přes hlavici stěžně ke konci vratiráhna. Po dobu, kdy je vyvěšena vlajkosláva, nesmí se na lodi vykonávat hrubé práce.

29. Mezinárodní vlajkovou abecedou se signalizuje tak, že se na jedno lanko nevyvěšuje víc než 4 vlajky. Vyvěšují se na levé straně příčného břevna, event. na několika kladkách vedle sebe. Je tedy možno vyvěsit několik signalů najednou.

30. Vlajky hodnostní a služební se vyvěšují buď přechodně nebo trvale, dle toho, zda hodnostář je na lodi stále, nebo se tam přechodně objevuje. Vyvěšuje se vždy vlajka vyššího hodnostáře, nebo nejstaršího, když je jich tam více stejné hodnosti. Vlajka pirátská na lodi kotvící v přístavu znamená nezvaní hosté nejsou vítáni na palubě. (Nepsaný zákon mezi jachtařů). Všechny tyto vlajky patří na pravou stranu příčného břevna.

31. Při plavbě ve výsostných vodách cizího státu vozíme jeho státní vlajku na pravoboční straně příčného břevna.

32. Nezapomeňte, že je povinností vztyčit státní vlajku všude, kde vlají jiné vlajky. Vztyčuje se vždy první, nejvýše a musí být tak veliká, jako největší vlajka z ostatních.

33. Vyvěšuje-li se několik státních vlajek najednou; vyvěšuje se vždy česká vlajka jako první a pak vlajka toho státu, jehož představitel je hodnostně nejvyšší a postupně, dle dalších hodností. V případě stejných hodností vytažují se všechny, vlajky najednou, nehrají-li se státní hymny. Jinak se vyvěšují dle pořadí jak se hrají státní hymny.

34. Vlajku klubovou, u nás oddílovou nebo přístavní vyvěšujeme na vrchol čnělky stožáru. Vlajky družin vyvěšujeme v lanoví na břevně, přičemž je možno všechny vlajky vyvěsit na jednu, lanko dle pořadí jak se družiny umístily v bodování. Jestliže použijeme 4 lanka., pak je první místo na pravé straně břevna u kraje a postupně další směrem k druhému konci břevna. Toto provádíme pouze na táboře.

35. Jak postupovat při vztyčování a spouštění vlajek:

Když je už proveden nástup, velí službu konající činovník: "N-tý oddíl / přístave apod. - k vlajce hleď." - vlajková četa v chod." Přichází pochodově četa nesoucí nejdříve státní vlajku (4 lodníci a vždy rozvinutou) modrým klínem vpřed, každý ve výši ramen (pozor nevelikost vlajkonošů) tak, že ti napravo drží vlajku levou rukou za její bílou část a ti nalevo pravou rukou za část červenou; za nimi teprve ostatní s vlajkami v pořadí: služební (pokud je vyšší činovník přítomen), oddílová / přístavní, posádkové (jsou-li) a nakonec kód (případně heslo dne). Vlajková četa připevní vlajky na příslušná lanka a nastane vlastní vztyčení vlajek na povel „vlajky vztyč“. Teď je třeba dát velký pozor na postup. Nejdříve se dá do pohybu státní vlajka a když je nejméně v polovině své dráhy, jsou teprve vztyčovány vlajky ostatní (povel k tomu může dát jeden z vlajkonošů státní vlajky syknutím), takže státní vlajka je vždy o chvíli dřív vztyčena. Vlajková četa upevní lanka na úvazníky a stojí na svých místech až do povelu: „Přímě hleď - vlajková četa zařadit“ (nebo „odchod“).

pokračování na následující stránce

dokončení z předchozí stránky

Při spouštění vlajek, při večerním nástupu nastoupí vlajková četa buď hned ke stěžni nebo tak učiní na povel „vlajková četa k vlajkám“. Spouštění vlajek děje se na povel: „N-tý oddíl / přístave k vlajce hled - vlajku spust“. Postup je obrácený než při vztyčování. Nejdřív jsou spuštěny vlajky služební, oddílové / přístavní a kód a když jsou v půli cesty, je spouštěna vlajka a státní, takže zůstane na stěžni o chvíli déle než vlajky ostatní. Když je spouštění provedeno a vlajky odpoutány, na povel „vlajková četa odchod“ odpochoduje vlajková četa v tomtéž pořadí jako při vztyčování. Státní vlajka je přinášena i odnášena vždy rozvinutá, ostatní možno nést složené přes ruku. Za bouře, deště a ve sněhové vánici jsou vlajky spuštěny i během dne a to provede táborová služba bez nástupu celého tábora, také po přejití nepohody provede služba vztyčení. Postup je stejný jako při Nástupu..

Při smutku státním jsou všechny vlajky spuštěny do půl stožáru (kód se obvykle nevyvěšuje). Je-li smutek jen oddílový (zemřel-li člen oddílu), spustí se do půl stožáru vlajka oddílová / přístavní. Zde připomínáme, že vlajky musí být skutečně spuštěny totiž nejdříve vztyčeny až ke svým vrcholům a potom spuštěny.

36. Je-li třeba provést pozdrav vlajkami (návštěva vyššího činovníka, kontrola), provede se nástup jako ke spouštění, vlajková četa nastoupí k vlajkám; jeden člen převezme služební vlajku (pokud ji činovník, má), připevní ji na lanko na levém rameni příčného břevna a na povel „k pozdravu vlajky spust“ spustí četa vlajky do půl stožáru - státní ne -, tam počkají, až k nim dospěje služební vlajka a potom zároveň s ní jsou opět vztyčeny k vrcholu. Při odchodu činovníka je proveden znovu nástup a vlajky na stejný povel „k pozdravu vlajky spust“ jsou spuštěny vlajky zároveň se služební vlajkou hosta do půl stožáru; kde, počkají až služební vlajka je úplně spuštěna a potom jsou znovu vztyčeny k Vrcholu.. Tento ceremoniál možno spojit s vítacím pokřikem a pokřikem na rozloučenou. Nemá-li návštěva svou služební vlajku, provede se pozdrav bez ní. Vlajky se spustí do půl stožáru; tam chvíli počkají a jsou znovu vztyčeny.

37. Při nástupu první noční hlídky vyvěsí kormidelník a člunař s hlídkou na stožár poziční světla a to na čnělku lampu bílou, na levobok příčné břevno červenou a na pravobok zelenou.

Ráno lampy spouští kormidelník s člunařem a poslední hlídkou.

Jack

Zápis ze zasedání HKVS, které se konalo 16. 1. 2003 v Praze

Přítomni: Vezír, Sam, Pavel, Oskar, Jack, Banán, Puma

Sam - informoval o místě konání jarního srazu KVS - uskuteční se v areálu střední odborné školy stavební v Pardubicích - Rybitví, účastnický poplatek bude 260,- Kč.

Oskar - informoval o konání Jižní regaty ve dnech 20. 6. až 22. 6. 2003 na Orliku, kterou pořádá Flint.

Vezír - informoval o zadání výroby insignie medaile Bronzový bobr. Výrobu bude zajišťovat Střední uměleckoprůmyslová škola a VOŠ v Jablonci ve spolupráci se Znakem Malá Skála.

Sam - přednesl návrh programu pro březnové zasedání na Tortuze.

Banán - přislíbil dodání návrhu upravených stanov SHP pro otištění v Kapitánské poště.

Zapsal: Sam

SRAZ KVS, duben 2003 - Pardubice - Rybitví

Ve dnech 11. 4. až 13. 4. 2003 se uskuteční jarní sraz KVS v Pardubicích - Rybitví. Proč zrovna tam? No, nejenže to tam není špatný, je to navíc i docela blízko k místu, kde se letos bude konat Navigamus.

Takže sraz se koná v Střední odborné škole stavební v Pardubicích - Rybitví v Sokolské ul. č. 148 PSČ je 533 34 (pro některé uvádím, že v Pardubicích se používají pouze čísla popisná).

Co nás to bude stát? Cena byla zatím stanovena na 260,- Kč pro ty, kteří použijí vlastní spacák a na 300,- Kč pro ty, kteří budou spát v místních lůžkovinách. Strava v obvyklém rozsahu je do ceny samozřejmě zahrnuta. Ubytování bude ve dvou-
lůžkových a třílůžkových pokojích s vlastním soc. zařízením. Jsme vítáni v době od pátku 16.00 hod. do neděle 13.00 hod.

Program tohoto jednání se bude točit hlavně kolem Navigamus - nejvíc nás asi bude zajímat konkrétní program. Samozřejmě, že se na program dostanou ještě i další věci, ale nelze příliš počítat s tím, že by měl být čas na nějaké oficiální věci. Ty budou muset počkat až na Navigamus. Ti, kteří se budou chtít zúčastnit doprovodného programu, kterým bude tříatlon, si budou muset zajistit pádlo, vestu a kolo (alespoň po skupinách). Podrobnosti k tříatlonu sdělí Jupp (spojení např. e-mailem jupp.16pvs@seznam.cz).

Jak se tam dostanete?

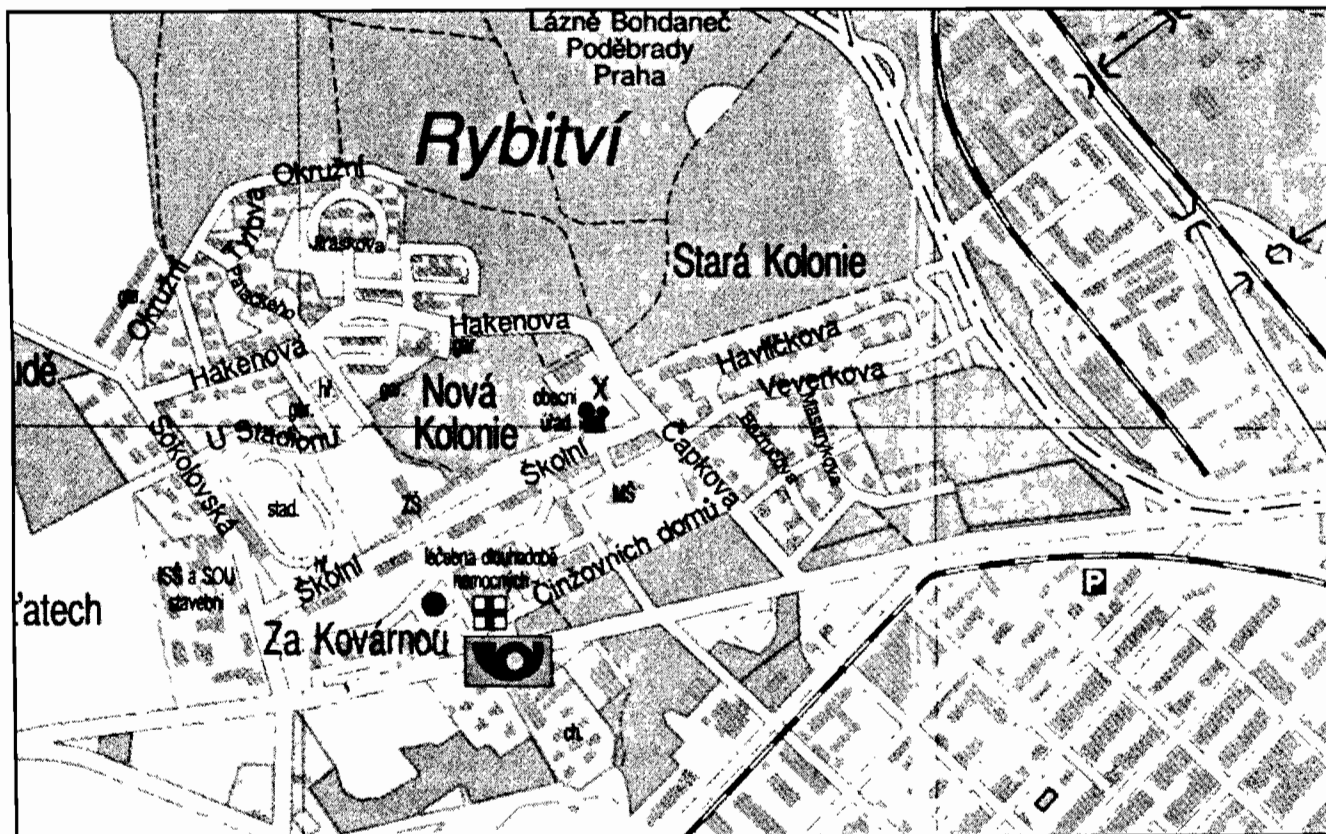
Ti kteří pojedou autem to mají poměrně jednoduché. Kdo pojedou od Bohdanče (směrem na Pardubice) zabočí na křižovatce v Rybitví doprava (hlavní silnice tam zatáčí doleva). Pokud přejedete železniční vlečku, tak jste zcela určitě neodbočili. V tomto okamžiku již jste na mapce, dál pokračujete rovně a potom doprava. Kdo pojedou od Pardubic, pojedou na křižovatce, která leží kousek za vlečkovým přejezdem a za rozhraním Semtín - Rybitví, přímo, zatímco hlavní silnice odbočuje doprava. Pokud vyjedete z Rybitví a vjedete do lesa, jeli jste také špatně. Za křižovatkou pokračujte podle mapky.

Ti, kteří přijedou do Pardubic vlakem, nebo autobusem nasednou u nádraží (případně u autobusového nádraží na trolejbus č. 3, jedoucí směrem na východ (tedy do města) a vystoupí na zastávce UMA (to už zase budou z města venku). Tam přejdou přes silnici, po které přijeli a pokračují dál víceméně přímo (to jste již na mapce).

Občerstvení by mělo být zajištěno po celou dobu konání akce.

Abychom měli představu o tom kolik vás přijede na páteční večeri, je třeba zaslat přihlášku. V přihlášce stačí uvést přístav, případně oddíl a počet lidí kteří se zúčastní. Přihlásit se můžete telefonicky Dědovi (tel. 723 344 700), e-mailem na adresu (arcada@pce.cz), písemně na adresu:

Ing. arch. Jaroslav Vondra
Ke kamenci 1604
Pardubice
530 03

Seznam skautských akcí pro rok 2002/2003 - aktualizováno

březen 2003 – Roverský volejbalový velikonoční turnaj smíšených družstev „O velikonočního kanára“, Liberec; kontakt: Šahanka – email: serhantova@volny.cz

15. 3. 2003 – SOB CUP 2003, Srbsko u Berouna; kontakt: Jupp – e-mail: Jupp.16pvs@seznam.cz

29. – 30. 3. 2003 – XII. Ročník Odemykání Doubravy a Wodácký Wikend – Pařížov – Ronov (WW I – WW II), začátek v 11 hod. nad mostem v Pařížově, kontakt: mobil: 607 526 167

duben 2003 – Seznamovací víkend 1. Společné Pražské lesní školy; kontakt: Vladimír King kong Kučera, Komenského 140, 253 01 Hostivice, e-mail: kingkong@korrig.cz, tel.: 724 029 246

4. – 6. 4. 2003 – Kurs pro lektory vzdělávacích akcí- psychologie krizových situací a první pomoc; kontakt: Jezevec – email: 30smeska@atlas.cz, tel.: 485 105 253

5. 4. 2003 – Jarní Lorenzova stuha – závod pramic všech věkových kategorií, Třebíč; kontakt: jarka@abahoa.cz

11. – 13. 4. 2003 – Seminář K+K v Pardubicích; info na: www.hkvs.cz

19. 4. 2003 – Pardubický tříatlon, Hydovka v Pardubicích; kontakt: Datel – e-mail: vojtacernik@post.cz

25. – 27. 4 + 1. – 4. 5. 2003 – Jihočeská kapka, ZŠ Chraštice (Orlická přehrada) a řeka dle možností; kontakt: Flint – e-mail: bocman@cbox.cz

26. 4. 2003 – Odemykání Dyje, Znojmo – Hrádek; kontakt: David Gros - mobil: 605 919 740, Pavel Kolář – 604 167 167, e-mail: kolar@gymspgs.cz

1. 5. 2003 – Kotorský závod, Liberec; kontakt: Zip – e-mail: zip.31@centrum.cz

1. 5. 2003 – Odemykání řetězového mostu Stádlec – Lužnice; kontakt: Tip – e-mail: tip13@volny.cz

2. – 4. 5. 2003 – SKARE, místo konání Seč, kontakt: Pardubická sedmička

8. 5. 2003 – Závod o putovní pádlo – etapový závod vřát a žabiček – lehká, klidná voda – Písek; kontakt: Antonín Kabát, Erbenova 1038/17, 397 01, Písek, tel.: 382 210 912, mobil: 605 233 532

31. 5. 2003 – Čajová plavba, Lavičky – Dalešická přehrada, závod pramic všech věkových kategorií; kontakt: e-mail: jarka@abahoa.cz

květen – červen 2003 – 1. SPLŠ - putování kvetoucí přírodou; kontakt: Vladimír King kong Kučera, Komenského 140, 253 01 Hostivice, e-mail: kingkong@korrig.cz, tel.: 724 029 246

červen 2003 – Mattoni cup – Karlovy Vary

3. – 8. 6. 2003 – Navigamus 2003 – Břehy u Přelouče; 450,- Kč/osoba, přihlášky do **31. 12. 2002**, platba do **15.**

2. 2003, kontakt: Bombo – e-mail: ivokral@sshr.cz; info na www.hkvs.cz

20. – 22. 6. 2003 – Mimoňské pádlo, Meandry 2003; Kontakt: Aka – e-mail: tiskarna.ralsko@iol.cz

20. – 22. 6. 2003 – „Jižní regata“ – závody oplachtěných pramic na Orlické přehradě – Vystrkov či Velký výr; kontakt: Flint – e-mail: bocman@cbox.cz

2. 8. 2003 – Benátská noc – Znojmo; kontakt: David Gros - mobil: 605 919 740, Pavel Kolář – 604 167 167, e-mail: kolar@gymspgs.cz

15. – 24. 8. 2003 – Lesní škola VS

15. – 24. 8. 2003 – ČLKVS Námořní akademie, kontakt: Raduš - Radka Valešová, Waltrova 14, 318 10 Plzeň, tel.: 377 381 029, 377 013 358, 723 955 382, e-mail: radus@hkvs.cz

15. – 24. 8. 2003 – Slezský čekatelský lesní kurs; stanová základna přístavu Poseidon Opava u Barnovské nádrže ve vojenském výcvikovém prostoru Libavá; cena: záloha 500,-Kč současně s přihláškou + doplatek, který nepřesáhne 1000,-Kč; kontakt: Mgr. Jan Pišala – Hogan, mobil: 602 123 759, tel. práce: 556 616 592, tel. byt: 553 622 281

24. – 31. 8. 2003 – Vltavská Anabáze; kontakt: Jupp – e-mail: Jupp.16pvs@seznam.cz

22. – 31. 8. 2003 – Letní část 1. SPLŠ; kontakt: Vladimír King kong Kučera, Komenského 140, 253 01 Hostivice, e-mail: kingkong@korrig.cz, tel.: 724 029 246

28. 9. 2003 - Pražský maratónský tříatlon; kontakt: Jupp – e-mail: Jupp.16pvs@seznam.cz

říjen 2003 – 1. SPLŠ – putování usínající přírodou; kontakt: Vladimír King kong Kučera, Komenského 140, 253 01 Hostivice, e-mail: kingkong@korrig.cz, tel.: 724 029 246

11. 10. 2003 – Podzimní Lorenzova stuha, závod všech věkových kategorií, Třebíč; kontakt: e-mail: jarka@abahoa.cz

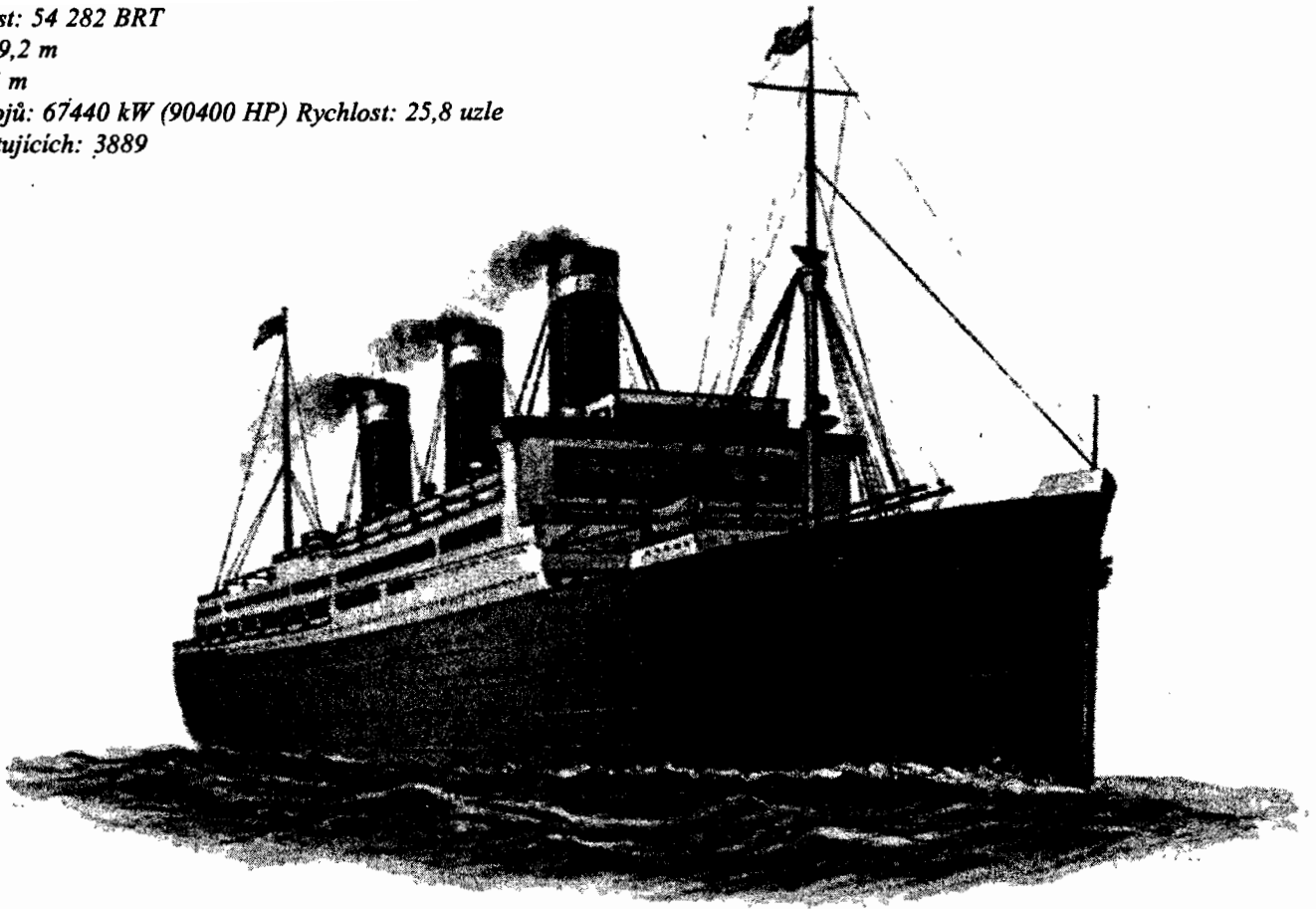
28. 10. 2003 – zamykání řetězového mostu Stádlec – Lužnice; kontakt: Tip – e-mail: tip13@volny.cz

prosinec 2003 – absolvenční a hodnotící víkend 1. SPLŠ; kontakt: Vladimír King kong Kučera, Komenského 140, 253 01 Hostivice, e-mail: kingkong@korrig.cz, tel.: 724 029 246

Pokud se u vás něco děje a chcete o tom informovat skautskou veřejnost prostřednictvím Kapitánské pošty a webových stránek HKVS, pište na: mabab@seznam.cz

--

Prostornost: 54 282 BRT
Délka: 289,2 m
Šířka 30,5 m
Výkon strojů: 67440 kW (90400 HP) Rychlost: 25,8 uzle
Počet cestujících: 3889

VATERLAND

1914

Hamburg-America Line, Hamburk Blohm and Voss, Hamburk

Druhý z trojice transatlantických obrů Hapagu byl ještě větší než *Imperator*. *Vaterland*, jak loď nazvali, spustili na vodu 3. dubna 1913. Byl téměř o dvanáct metrů delší, měl silnější turbíny a dosahoval vyšší rychlosti. Třetí loď byl *Bismarck*, který však byl dokončen až po válce. *Vaterland* poprvé vyplul z Cuxhavenu do New Yorku 14. května 1914. Jeho služba v barvách Hapagu však netrvala dlouho, protože v srpnu ho internovali v New Yorku. 4. dubna 1917 ho v souvislosti se vstupem USA do války převzalo americké námořnictvo a od července loď používalo k přepravě amerických jednotek do Evropy. 6. září dostala jméno *Leviathan* a pod tímto názvem vydržela až do konce služby pod americkou vlajkou.

V září 1919 znovu zakotvila v New Yorku. Stála tam až do února 1922, kdy se definitivně rozhodlo, že se vrátí do civilní služby. Její modernizace trvala do července 1923 a po ní vzrostla tonáž podle amerických předpisů na 59 956 BRT a stala se tak největší loď světa. S větším komfortem se úměrně snížil počet cestujících na 2791.

4. července 1923 *Leviathan* vyplul v barvách společnosti *United States Lines* na první plavbu z New Yorku do Southamptonu. Loď patřila na severním Atlantiku k nejnámějším, ale přesto měly britské a francouzské lodě pro lepší obsluhu a kuchyni vybranější klientelu. Přes honosnou reklamu nebývala loď dostatečně využita, což se projevilo nemalými finančními ztrátami. V roce 1929 se *United States Lines* dostaly pod kontrolu finanční skupiny P. W. Chapmana a po dalších třech letech se staly součástí koncernu *International Mercantile Marine*. V důsledku malé efektivity loď v roce 1932 stáhli z evropské linky. Z popudu vlády se loď podrobila další modernizaci a roku 1934 se vrátila na Atlantik. Vykonala však jen čtyři plavby do Evropy a v září stejného roku natrvalo zakotvila v New Yorku. Bylo už zřejmé, že z ekonomických důvodů se její kariéra chýlí ke konci. V prosinci 1937 ji nakonec prodali na rozebrání britské firmě *Metal Industries Ltd.* Na poslední plavbu přes oceán vyplula 26. ledna a 14. února 1938 dorazila do Rosythu, kde ji rozebrali.

Kapitánská pošta ročník 2002/2003

Informační zpravodaj vodních skautů a skautek. Vydává HKVS vlastním nákladem jen pro vnitřní potřebu.

Příspěvky zasílejte na adresu:

- Ing. Zdeněk Hájek, Štěpánská 16, 110 00 Praha 1 (diskety s texty + papírové předlohy, obrázky).
- P. Česák, e-mail: cesak@volny.cz (jen texty – soubory ve formátu *.TXT)
- M. Babóová, e-mail: mabab@seznam.cz: texty – *.TXT, *.RTF; obrázky – *.JPG, *.TIF, *.CDR, *.GIF

Sazba a tisk: Tiskárna Ralsko, s. r. o., Mimoň, Malá ul. 168/III, PSČ 471 24, tel./zázn.: 487 862 704